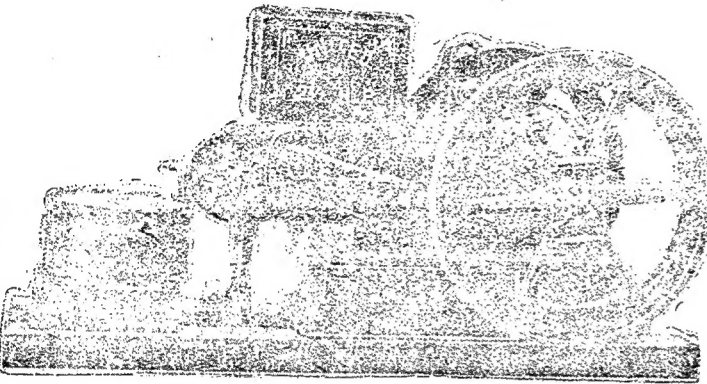

308718

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. } చెన్న పట్టణము 1916 నం. ఏప్రిల్ నెల 21 వ తేది శుక్రవారము } NO 17
 సంపుటము. 3. } స శ నా మ స ం వ త్స ర చైత్ర మా స బ హు శ త్మ తి య 3. } (నంచీక-౧౭)

యునైటెడ్ టెక్స్టైలు యింజనులు, పంపులు

ఇది యొక క్షుద్రము మనము కనియ్య
 వినియోగమునందుండియు సాధారణ
 ముగా నీయతోడుకొనుటకు ఉపయోగింప
 బడుచున్న యేకముల మోటారుల వగైరా
 లన్నిటికంటెను ములభముగా పనిచేయు
 బడుచున్న అతిస్వల్పధరలకు దొరకు
 నవియు అయిన యీవిన్న యింజనులు,
 పంపులు క్యవసాయ బాద్లకు, రెవీలర చిన్న
 మిషనులను గృహ కంత్రిముగా స్థాపించి
 లాభములను పొంద గోరువారికి వార్త
 పాలిటి భాగ్యదేవతలవలె నుండును.

ఇవి చిన్న పిండియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, పత్తియంత్రములను, ధాన్యపు యంత్రములను, సోడా
 వాటరు మిషనులను, అచ్చయంత్రములను నడుపుటకు అతి యుపయోగకరములైనవి.
 ఇవి కిరణనాయకులచేత అతిశ్రద్ధాకరముగా పనిచేయుచున్నవి. యెటువంటివాని చేతనయినను నడుచుటకును.
 వలయువారలు ఈక్రింది చిరునామముల సోల్ ఏజెంట్లకు వ్రాసి యాశ్రయ సంకతులను తెలిసికొనవలయు.
డి. యల్ శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సి. నెగండు లైను చిచ్, మదరాసు.
 వ్రాించి: బెజవాడ.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు జగత్ప్రసిద్ధిగాంచిన దివ్యామృతము
 నాయువునొప్పులకు పరమామృతము

అమృతాంజనం డిపో 100, క్విన్సొన్, బాంబాయి. అమృతాంజనం డిపో, చెన్నపురి.

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.) **AMRUTANJAN** (REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT
 ANNAS
 EIGHT ONLY.
 of
 All dealers in
 Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ సి డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అశుభశుభశ్రుత రక్తమాంస జనియబాధ్యములకు కీరీటుమంటి మందు. పుష్కలము, పుచ్చలము, గంధమాలము
 తుండ్లము, పొలనోపులను అన్ని విధములవలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

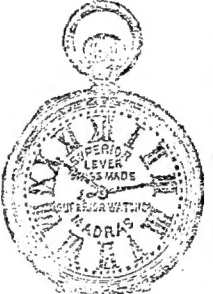
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

కనావధిసార్వభౌమ గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యకత్తివలన అన్ని విధములైన దోషములకు
 పోగొట్టును. కీరీటుమంటి పొడవనోపులను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
 శుభ్రపరచును. కఠిరాశోగ్యమును గలగ జేయును. 16 శోషాలకు పండుటకు 4 డ్రామ్స్ ల మిడ్డిలలో అమ్ములను.

వ్రేలు:- **వి. డి. సావంత్, ౧౪౪, చననవాడి నం ౨ నొంబాయి.**
 Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

194] సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0 పోస్టేజి 0-4-0
 డీవికీ 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ కలదు.

ఈగడియారును దేవులమీద
 మా కం నె ని పేద పట్టినదిరాకో
 ముగింపుబడియుండును. ఇది మారు
 ట కందమై రుచీగమును, డబ్బు
 ప్రాప్త అను గాను పోతున్నదిగా
 మొరటువనులకు దగియుండును. సెన్
 ట్రెయూరల్ లాభాగమన గ్యారంటీచీటి
 అతికించుచుండును. నీచూడె మా
 రై తయారుచేయబడినది. కాక ఇక
 యొద్దను చక్కదు. ఒకవొక్కరును తీయుచున్న తుంపుతో
 తప్పున తెలుసుచిదివి. చాలకాలము దునిచేయుట, నెట్టు
 ధరగల గడియారు మిది యొకటియే యని యనుభవించుక రెవి
 యును. ఇదికల కనేక గడియారులు ఖర్చులు యొగ్గక
 చక్కముల నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడును. మా
 శట్టణమున ననేకలు కొని సంకసించినను, నేడుమాటలెండుకో
 సుపీరియర్ వాచ్ కం చెని, పొట్టువాప్య నెం187, నంబాయి.

LARGE TYPE EDITION! NOW READY
THE VIRGIN'S KISS
 OF THE BRONZE STATUE.
 BY G. W. M. REYNOLDS.
 IN 4 VOLS.] Post Free [As. 9 PER VOL.
 This is the masterpiece written in the last days of the author, in which the author's ability in his descriptive skill in describing keenly and in a fluent run Human nature, Wonderful Plotes, Tragical Scenes, Screaming Comedies, Lovely dialogues, Description of kindness of love, Family traditions. Ancient English costumes, exciting adventures appealing to the emotions of the readers. Psychological analysis of characters, charming and humorous instructions on every conceivable topic of interest, social and economic is a special feature in this work. The approval by the Press and the increasing demand by the Public clearly show that the novel shines as a leader in the novel platform PRICE As. 9 PER VOL. POST FREE. Vol. I & II are ready for despatch.
 N. B. - Purchasers of 3 complete sets of either of these at a time will get one set of it gratis.
SUPERIOR WATCH CO.,
 164] Post Box 167, (A.) MARDAS.

804 **కాటోర్ పాదము**
 ఎల్లము, చీరము, శుగంధ, చిమ్మిము మున్నుల క్రితము
 వాడెలగా పురుగులను నరింపనేమును. టిప్ 1-5-0 నం

కాటోర్ పాదము
 వీరములు, చరణముల నరింపనేయును, చారిత్రములు.
 240 కట్టులుగల పెట్టె 1-5-0 ల 18
 మిలా చరణవాద్యములను చివలము, నడకటింగియుం బుట్టులము
 నోలమును, పుస్తక పేటికలను చివలమునందే వాడుచును
 నాలుమిజెట్టు:- టి. హార అందుకో,
 L-11, ప్రింగుప్పేట్టు, బార్బిరాక్, మదరాస్

వృత్తాంతలేఖలు

భీమవరము వార్తలు.

(ఒక విలేఖను వద్దనుండి)

బుడబుడక్కల సభ.

భీమవరం ఏప్రిల్ 19. — తెలుగు దేశమున బుడబుడక్కల వార్తల గుంపులను నుమారు 2, 3 వందల వరుసలను జూడ ఎవరియైనా ముందుగా గ్రామమున తెలుగు సంస్కారాది మొదలు గుర్తించుచున్నాడు. వీరు ఆరేండ్లది లింగ అని చెప్పుదురు. ఆరే అను పదమునకు మహారాష్ట్ర భాషలో 'తల' అను అర్థముగలదు. అందుచే రాత్రియి వీరు గుంపులను ముందుగా ఆరే గుర్తించిన తరువాతనే యిచ్చును. వీరందరు ప్రతినవతరమును సంవత్సరాది నాటి కొకవోట నమానకమై తమ గుంపులలోనుండి పంచాయతల నెచ్చుకొని తమలోని పేదలన్నియు సంవత్సరాంతమున నమా జేశమయిన మహాసభలో పంచాయతీ వార్తల చర్చించుట. వీరి గుంపులలోనుండి ఎరుగు గవర్న మెంటు వ్యాయస్థాన ములకు వో నూడదట. పంచాయతీ అభిప్రాయభేదము కలిగినయెడల మహాసభ వారిని తీర్మానించ వచ్చును. స్వపరిపాలన, ప్రాతినిధ్యము అనాగరికులను పేద పొందిన వారులతోనే ఇట్లుండే ప్రాంతముల స్వపరిపాలన కనర్వలని కాంగ్రెసు అధిష్టితమనుండి ఇంకనువివరము చూడుట విచారకరము, వోచనీయము. ఈసమాజేశమున వీరు తమసాంఘిక వ్యవహారములనుగాక, క్రిమినలు సివిల్వ్యవహారములను గూడ పరిష్కరించుకొనుచున్నారు. గ్రామము వెలు నలి పాలములయల్లలో వృత్తచ్ఛాయల నాలుగైదు వందలు గూర్చుండి ఆరుదినమున పికదానివెంటి నొకసంగతిగూర్చి చర్చించుచున్నారు. ఇంకను కొన్ని దినములందు ఇచ్చటనుండి ఎవరిదారివారు భిక్షాటనకొరకు బోయి తిరిగి సంవత్సరాది నాటికి మరలగ్రామమునకే వచ్చెదరట. వివాహములు మొదలగు కుర్రకాళ్ళములనుగూడ ఇట్టిసమాజేశమున నీ స్థిరపరచెద రట. వీరిభిక్షాటనమునుండి మరలింపవెంటి మేములొయినవలె యిచ్చుగా తమకు అన్ని వరుసలనులకు (రెండువరుస) వృత్తిని గవరము మహాసభావృద్ధులనుండియెడల తాను ఈ దినముననే భిక్షాటన మానివేసితిమనులను వెరవ్వగలమని చెప్పిరి. ప్రాచు డువలదని కోరగా చిరకాలమునుండియు వాటు పడియుండుటచే తన మరొన్ని కారణములచేతను ఇప్పుడే దానిని వివర్ణించలే నున్న కాలము గడచిపోయిన దానిని తగ్గించుచుంటి మని యు, తానుభిక్షాటనచే విసుగులేందలియియు పూర్వమువలె ఎవ్వరు తమకురాబడిలేదనియు వాడుచెప్పుచున్నాడు.

రిజిస్ట్రార్.

కృష్ణాజిల్లా రిజిస్ట్రార్ జుధాస్థిసీతారామయ్యగారు ఇక్కడను మా సబురిజిస్ట్రార్ వారిఆఫీసు తనిఖీకి దయచేసి మచ్చటనుండి సరసాపురం వెళ్లి వాడు.

తాలూకా అసోసియేషన్.

1898 సం:మున ఈగ్రామమున స్థాపించబడి కొన్ని అవంతరములచే 1906 సం: ప్రాంతమున మానివేయబడిన తాలూకాసంఘము తిరిగి ఇచ్చట స్థాపిత మయినది. ఆంధ్రదేశ పన నేచ్చటను రాజకీయ సంఘములు లేనికాలమున సంఘము కాంగ్రెసు, కాన్సర్వేటరు కేటము ప్రతినిధుల నెచ్చుకొనుటతోమాత్రమే తృప్తికొందక నెటికొమెంటు ముకలయిన గొప్పవలను విమర్శించుటను గవర్న మెంటు ఆనవలమైన సలహా నిచ్చుచు, గోదావరిజిల్లాసంఘమున ను అప్పటి రాసనకథల ప్రతినిధులయిన కీ. కే. గంబాం కింకరత్నము వంటలు మొదలయినవారలకు తమ సలహాల చ్చుచు కను సామర్థ్యముతో పంచేసిన యీ తాలూకా సంఘము తిరిగి పరిసంవత్సరములకు పునర్నిర్మితమైనది. దీనిలో ఎందరినీ నెత్తులు. ఇంట్లయిడివిజన్ సంఘమునకు కృష్ణా జిల్లా సంఘములను చేర్చబడును. ఈ నెల 16 తేదీన ఈ గ్రా మమున జరిగిన తాలూకా సభకు 100 మంది రియతులు ఇతర గ్రామములనుండి వచ్చి సంఘాధ్యక్షులకు (Office bearers) కాన్సర్వేటరువారలను ఎచ్చుకొనిరి. ఈసంఘమున ప్రాధ్యక్షులైన వీరియెల్లొకటట తిగిసరితి ప్రభా వములను పొలుబడునుగాక యని నిరీక్షించవలసి యున్నది. గొప్ప విద్యావోకసంఘభ్యులు కృష్ణాభాషేతు చేయక 'ంత స్వాస్థ్యత్యాగముచేసికొని సంఘాధ్యక్షులను పాలు వలసి యున్నది.

క్రాంతి విద్యుత్ దివిజన్ ఆఫీసు.

15 తేదీనుండి భీమవరమున సర్వాపురం దివిజనుండి విద్యుత్ ప్రత్యేక దివిజనుగా ఏర్పాటు చేసెదరని యిదివర లో ప్రాసారించింది. ఈ యేర్పాటు కృష్ణాజిల్లా విభజన యేర్పాటుకు ప్రారంభమని తోచుచున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్ కృష్ణాజిల్లా విభజనవిషయమై వెద్దల అభిప్రాయ మియ్యవలసినదని యుండుటచే నేను ఈతాలూకా ప్రజలందరి అభిప్రాయమును కనుగొంటిని. ఏకగ్రీవముగ విభజన మవసరము అని ఇచ్చటి ప్రజలు అభిప్రాయపడిరి. దీనికి కారణము లనేకములు. నేను కానియెడల రేపయినను విభజన తప్పదు. ఇందువలన ప్రజలకు వ్యయప్రయాస తగ్గును.

తాడికొండ సీతారామయ్యవంతులు బి. ఏ. గారు భీమ వరం దివిజనుకు దివ్యుటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడి చార్జీ పుచ్చుకొన్నారు. ఈ క్రాంతి దివిజన్ ఆఫీసు తెరవబడునం దర్భమున మారతపాక్షియదారు గారు మరొకందరు ప్రిద్దయొక్క యు ప్రాధాన్యముచే తాలూకాలోని గొప్ప భూస్వాముల లో కొందరు చాలామంది వీధలకు అన్నదానమున కత్తుదాన మును చేసిరి. కేవలముగారు గ్రామములోని అందరు వెద్ద మనస్సులయొక్కయు సాంఘికసమాజేశము జరిగింది. వీరి మొదలయిన కేసులు జరిగినవి. ఆదివారంరాత్రి ఈగ్రామ ములోని వెద్దయెచ్చుల కందరకు (800) విందుచేయబడెను. సీతారామయ్యవంతులుగారి రాక సర్వజనాదరణీయమైనట్లు ఇంతకంటే వేర నిదర్శనమే?

కృష్ణాజిల్లాసభలు.

ఈగ్రామమునుండి నుమారు 10 మంది కృష్ణాజిల్లా సభకు ప్రతినిధులుగా వెచ్చుకొనబడిరి.

విశాఖపట్టణపు వార్తలు.

(మా విలేఖను వద్దనుండి)

కాలమానము.

విశాఖపట్టణము, ఏప్రిల్ 19. — ఇక్కడ ఎందలు ఎక్కడ గానున్నవి. సమాప్తమైనను ఉదయము కదింపబడునెండి సాయంత్రము విడు గంటల పర్యంతము వీధులలోనికి బోవుట బహుకష్టముగానున్నది. కొన్ని రోజులనుండి సాయంత్రము కొలది మబ్బులుకూడ కాయచున్నవి. వీరిచేత రాత్రులయందు గూడ గాలి కొంచమై ఉక్క వెట్టుచున్నది.

పురపాలన.

మాయూరి వీధులు కొన్ని మిక్కిలి అసవ్యముగా నున్నవి. మధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు గాని కొన్నిటిని కుర్రపిల్లలయెలేరు. సందులలో చెత్త కుప్పలు చూడి పోగులు దారికడ్డముగా పడియుండి అటుపోవుటకు సులభము కాదు వెనుకకు లాగుచుండును. చేర్మకుగారికి చిల్లరసందుల ఆరోగ్యవిషయమై చూడుట చిన్న తనము నాబోలు. వారు గట్టపుబండి లేక కా ఆ సడకను పోరు. చిన్న సందులలో బుడ్లు పో బాలవు. ఇక, వీరిసంగతి యిట్లుండగా కానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు మ్యునిసిపాలిటీ గదా ఉండకుండురా అనే గాని, ఉన్నాలో లేదో చాల మందికి వెద్ద అసమానమే. సార్వజ్ఞా, దర్భమే అపురూప ము. ఇక చచ్చడికల్లకదా, మాయూరి. వాళ్లు ఆడింది ఆట, పాడింది పాట. ఇక మాయూరి సంగతి చెప్ప నెవరి కలవి? పురపాలక సంఘమువారు తగినశ్రద్ధ వహించిననేగాని ప్రజల పాట్లు ఇవి ఆవియని చెప్పటకు వీలు ఉండదు. వచ్చేది వేసవికాలము. ఊరి సంగతి యిలాగున నున్నది. ఇక వెద్దవృత్తి చిన్నవృత్తి లోలేమిటి?

యధాధి.

నేటిరాత్రి క్లియర్ డయిండు బ్యాబిలిపుర మందిరమున, కాలేజీ విద్యార్థులు కొందరు ఫ్రెంచికిని

సార్వభౌమదళ మెలియేరు కచిం చిన "వైయం డాక్టరు" అను నాటకమును ఆంగ్లభాషయందును, ఇంక కొన్ని హాస్యరస ప్రధానములగు తెలుగు నీటలు ప్రదర్శించుట వచ్చిన ఆదాయము యధామునకు సాయముచేయు నిమిత్తము ఇచ్చెదరు.

ఇంగ్లండు ప్రయాణము.

మొన్న మాయూరిలో జరిగిన వింతల బజారు ముగిసిన వెంటనే మా కలెక్టరు ఎం. టి. హారిన్ దొరగారు ఇం గ్లాండుకు వెదలియొండిరి. వీరు యధామునాచేరి, వారికి మా తృప్తామివడలనుండు భక్తిని, ప్రేమను తోకమునకు వెల్లడి చేసి, ముణిమియ్యటలను నభిప్రాయము గూడ నున్నట్లు విందును.

కళాశాల.

ఇంటర్ మీడియేటు పరీక్షలు పూర్తి అగుటవలన కా లేజీ కాఖతు వెలవులు చాల కాలముగా ఇయ్యబడినవి. స్కూలు వైసలు తరగతి పరీక్షలు కూడ అయినను, పాఠము వాళ్లు ఇంకను బడికి రావలసియుండుట చాల విచారకరమైన సంగతి. ఇటుల నిష్పందించుటవలన అధికారిలకుద్దేశ్యము ఏమైయుం డునోగాని, బడిలోచెప్పు చదువు నున్న అయినను, ఎండలో బుర్రలు నులచులూడుచు పూటకొళ్ళు పెట్టి ఏవ్యావు మెతుకుల నోటవేసికొని, ఆటైండ్మెన్సుమిత్తమే, వీరు బడు లకు పోవుచుండ చూచివారికి నవీతిము దయారస ముంకు రింపక మానదు. రేపు షెక్కికారము అనగా ఏప్రిల్ 20-వ తారీఖు మొదలు 24 వరకు ఈప్రధనిమిత్తము కళాశాలమాయ బడి 26 బుధవారము మొదలు మేము 5-వతారీఖువరకు యితర తరగతుల పరీక్షలు జనపబడి అప్పుడు వేసగినిమిత్తము జూలై 7-వ తారీఖువరకు, అనగా నుమారు రెండుమాసముల పాటు కాలేజీ మూయబడును. పాఠము, విద్యార్థులు చాల మంది తమయిందెద్ద కొద్దికాలమైనను హాయిగాలిని నుభవదు దురు గాక.

తిరుపతి దేవస్థానం

ఏలం నోటీసు.

తిరుపతి తిరుపతి వద్ద గా దేవస్థానము లలో 1916-వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో రాబడిన బంగారుపత్రై రాలు యిచ్చిగున కనినవాటిని యీ నెల 24 తేదీ బోమవారం ఉదయం 11 గంటలకు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద యేలంవేయ బడును. యేలంనో సవాలుచేయ కోరువారు దేవ స్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రు. 100-0-0 నంచ కార్డు కట్టి సవాలు చేయవలసినది.

నుమారు ముత్తం.

1. బంగారు, దభాతు కులాలు 80 క తున 1677 రు.
2. బంగారు జాణములు (ఒకలాటు) 10 రకములు.
3. వెండి, దభాతు (కులాలు 1000 వంతున) 12886 రు..
4. వెండి జాణములు (ఒకలాటు గా) 7 రకములు.
5. పాలిరూపాయలు (రెండులాట్లుగా) 8165 రు..
6. తేగడరూపాయలు, దభాతు 1000 వంతున 5419 రు.
7. తేగడపయసాలు (ఒకలాటు గా) 475 రు.
8. తామ్రము (ఒకలాటు గా) తేగు 1084
9. పాత్రలు
10. వస్త్రాభరణముల
11. జన్నవనై రాలు

(Sd) Sri Mahant Prayag Dasjee Varu:
VICHARANAKARTHA.
18-4-16

కమ్యూట్రుల వెదచల్లునది నువాసనద్రవ్యరాజము

ఆటోడిల్ బహారు (రిజిస్టరు)

ఆటోవహులు. స్పింట్ కలిపినదికాదు. నుగంభపున్నముల రసము. నాలుగువందువులు చేతిగుడ్డపై వేసికొనినవో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. చేదరానియము వంతువత్. నానందము కలిగించగలదు.

వెల చిన్న సీసా 1-3	...	0-8-0
" మధ్యరకం "	...	0-12-0
" వెద్దసీసా "	...	2-0-0
నుగంభ కాడ్డ "	...	0-1-0

వి. వి. చార్జీ ప్రత్యేకము.
సోలుపజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అర్సు టెన్సికల్ కంపెనీ,
నెం 155 బామాచుసేదు, బొంబాయి
మదరాసు ఏజంట్లు:— మెహతా పురుషోత్తమరాజ్
నెం 29, చైతానికరోడ్, పూంబడిగూడెం, మద్రాసు.

[8-వ పేజీ చూపుము.]

విషయానుక్రమణిక.

కృతాంతలేఖలు	2
11 వ విశాఖపట్టణ మండలసభ	3
ప్రధానవాగ్దానము.	
పదునొకండవ విశాఖపట్టణ మండలసభ	4
విట్టు, స్థానికవార్తలు	5
విరోధానుహాసంగ్రామము	
విశేష(తీర్మాన) వార్తలు	6-7
జగిత్యపుస్తక భాండాగారసభ	8
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రామము	9-10, -11, -12

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 21-వ తేదీ
శుక్రవారము.

పదునొకండవ విశాఖపట్టణ మండల సభ.

నేటిదినము పదునొకండవ విశాఖ పట్టణము
డలసభ ప్రారంభ మయినది. కారవసీయులయిన
సి. వేంకటసూర్య నరసింహ రాజుగారు అధ్యక్షత
వహించిరి. వీరి యుపన్యాస మాంగ్లమున వ్రాయ
బడి యున్నందులకు మాయసమ్మతిని చెలువక
తప్పదు. తుదకు మండలసభలలో నైనను కార్య
క్రమ మంతయును దేశభాషలో జరుగని యెడల
మన మెంతో యభివృద్ధిచందుచున్నా మని చెప్పి
కొనుటకు వీలులేదు. ఆంగ్లమున వ్రాయుటచేతనే
గాబోలు నరసింహరాజు గారి యుపన్యాసమున
దేశభాషవిషయమునగాని దేశభాషాధారకం బగు
సాంధ్రోద్యమవిషయమున గాని కొద్దిగా నైనను
ప్రశంసయే రాలేదు. దేశభాషయందే రాజుగారు
ఉపన్యాసమును రచించి యుండినయెడల వారికి
ముఖ్య విషయములు స్మరణకు రాకపోయి యుం
డవు. అందులోను విశాఖపట్టణమున కడచిన మే
మాసములో జరిగిన ఆంధ్రమహాసభ, కార్యక్రమ
ముచూపక ముంచుకొనిన వారికి నరసింహ రాజు
గారు దేశభాషావిషయములను తడవక పోవుట గొప్ప
యోగ్యతయుగా దోచక మానదు. ఆహ్వాన సంఘా
ధ్యక్షుడు బి. వేంకటపతి రాజుగారు ఆంధ్రసమస్యను
గురించి వక్కాణించుచు తేటతెలుగుమూలలలో

‘దేశపాలనా వ్యవహారములలో మన మెల్లప్పుడును వివిధ
భాషల తెలుగువారితో గలపడచి వాటినివలెగా కొట్టుకొన
లేమిదేనా?’

యని క్రొవ్వింది యాంధ్ర రాష్ట్రమును
గురించి సంభాషించుచు మానసియులైన నరసింహ
రాజుగారు ఆంధ్రోద్యమమునకు సాంధ్రరాష్ట్రము
ప్రాణతుల్యమని చెప్పి రని తెల్పి, చర్చలో నర
సింహ రాజుగారు పల్కిన వల్కులును గ్రంథస్థము
యి యున్నవి.

‘ఆంధ్రరాష్ట్రము ఆంధ్రోద్యమమునకు ముఖ్యకేంద్రము.
జగిత్యగూర్చి ఇతరుల చెప్పినవారితోనే నేటిదినము చు
గ్గినది. దీనినిబట్టి నిలువలయును. ఇట్టి యుద్ధసమయమున
నామ దొరతమువారిని తొందరపెట్టగూడదు.’

అనునది నరసింహరాజుగారి మాటలు. యుద్ధ
విషయము కావున ప్రభుత్వమువారిని తొందర
పెట్టరాదని చేసిన యుపన్యాసము కారణముగ
నరసింహరాజుగారు ఇప్పుడును నీసంగతిని చర్చింప
లపెట్టలే దనుకొనవలయు నేమో! ఆంధ్రోద్య

మము నంగీకరించి రాష్ట్రము దానికి ప్రాణతుల్య
మని ప్రసంగించినపిదప యుద్ధము, సంవత్సరములు
జరుగవారంభించినను గూడ సామాన్య వైతన్యము
సంతయు మానుకొను వారివలె ఆంధ్రసమస్య
యొక్క బోధనావత్తుము నైనను ముట్టక చల్లగా
జారవిడుచుట యెట్లు సంభవించుచున్నదో మా
కర్ణమగుటలేదు. రాష్ట్ర మాదర్శమనియు ప్రభువు
లకు శాంతి చిక్కినపిదప నాలోచింపదగిన దనియు
ఒప్పుకొనినను దేశప్రముఖులు ప్రజాసమావేశము
లలో ఆయాదర్శమును జేరుటకు జరుగవసినల
యవక్రమప్రయత్నములను విమర్శింపక పోరాదు
గదా! ప్రయత్నముల విమర్శ యటుండనిండు.
తుదకు రాష్ట్రాధికారులు దేశభాషను తమ యుప
న్యాసమున కాధారముగానైనను గా. నరసింహ
రాజుగారు స్వీకరింపకపోవుట వారియ, దేదియో
నాటికిని నేటికిని భేదము కలిగినదని సూచించు
చున్నది. ఈసూచన యబద్ధమయి గా. నరసింహ
రాజుగారును సత్సాహపూరితులగు సాంధ్రో
ద్యమపరుల గుదురు గాక యని కోరుచు
న్నాము. నరసింహరాజుగారు నేటి యుపన్యాస
ములో నెత్తుకొనిన విషయ మిది పోగా తక్కుం
గల విషయములలో నెల్ల వారి యుపన్యాసము
ప్రశంసనీయుముగా నున్నది. కారవసీయ సభ్యులు
గదా తామనుకొని ఆంగ్లమున నుపన్యసించుటలో
నాకసము పైన దిరుగు నాచారములొనికి వీరు
జారనందులకు సంతసించు చున్నారము. వీరి
యుపన్యాసమున విషయము లెల్లయు మండలము
నకు సంబంధించి చెప్పదగినవిగానే యున్నవి.
మూడు ముఖ్యమైన యంశములు ప్రభుత్వము
వారు గమనింపదగి యున్నారు. విద్య విషయమై
ముచ్చటించుచు రాజుగారు రాత్రి పాఠశాలల యా
వశ్యకతనునొక్క చెప్పువారైనారు. బాలికలకు ప్ర
థమ పాఠశాలలు పెట్టుటకంటె బాలుర పాఠశా
లలకే వారిని పంపి యేనను రైతులకు రాత్రిపాఠ
శాలలు పెట్టి తీరవలసిన దని సూచించియున్నారు.

1915-16 లో బడ్జెట్టు సమయమున స్థానిక ప్రభు
త్వమువారు రాత్రిపాఠశాలల కని రు 10,000 లు
ప్రత్యేకించి రనియు అదే బడ్జెట్టు సంస్కారముగు
నప్పటికి యంకే లదృశ్యము లయ్యె నని యు
1916-17 లో రాత్రిపాఠశాలలకు ఏర్పాలులే
లేవనియు వాగ్రుచ్చి ఈ విషయమున నన్యాయము
జరుగు చుండుటను ప్రకటించి యున్నారు. రైతుకు
విజ్ఞానము వ్యాపించుటకు రాత్రి పాఠశాల లత్యం
తోడయుక్తములు. ఇట్టిపాఠశాలలకు రైతులువచ్చి
చదువుకొని ఆసక్తిచూపుచున్నా రని నరసింహ
రాజుగారు చెప్పిన మాటయు సత్యమే. ఇట్లుండియు
ప్రజలలో విజ్ఞాన మెక్కువ వ్యాపించుటకు తోడు
గా గల ఈ యుపాయము నెడ ప్రభుత్వమువారు నా
దరులై యుండుట శోచనీయము. ఇప్పటికైనను
తగినచర్యపుష్పకొనబడును గాక యని కోరుచు
న్నాము. నరసింహరాజుగారు ఉత్సాహము తోహా
దయ పూర్వకముగా చర్చించిన రెండవ విషయము
విశాఖపట్టణము మున్యమునకు సంబంధించినది.
మున్యములలో భూమి బీడుపడియుండలేదు. పంట
లు లేకపోలేదు. ప్రజలు తుద్యధచే జచ్చుట
లేదు. తగినక్షేత్రము, ఉచితవర్షము, పంటల కను
కూలములు అన్నియు కలవు. కాని అచ్చటి అనాగ

రకజనులకు కొంత వికాసము కలిగించుటే యవ
సరము. అప్పుడు మన్య మెంతో మంచిస్థితికి
రాగలదు. ఇట్టిపరిస్థితి యుండగా ఆ సాములో
కూలివనికొరకు ఈ యనాగరకప్రజను మోసము
చేసి కంగాణీలు లాగుకొనిపోవు చున్నారు. అమా
యకులగు నీయనాగరకప్రజ వీరి కెరయగుచున్న
ది. ఇట్టిది నడువసీయరా దనియు ఇప్పటికే బహు
స్వల్ప జనాస్వితములగు మన్యములను జనవిరహిత
మొనర్ప రా దనియు నరసింహ రాజుగారు మొర
పెట్టుచున్నారు. ఇక మన్యముల కారోగ్యము
కూర్చు మార్గమును గూడ గా. రాజు గారుచక్క
గా వ్యక్తపరచినారు. శీతజ్వరముల కి. మన్యములు
ఆటపట్టులు. ప్రస్తుతము స్వల్పసంఖ్యాకు లగు
వైద్యులు వర్ష కున వైద్యా లయమును
వెంట బెట్టుకొని మన్యమునకు వైద్య
సహాయ మొనర్చు చున్నారు. ఆ వైద్యసహాయ
మెంతో సహాయముగా లేదు. మన్యము 12,000
చదరపుమైళ్లున్నది. వర్షకటనవైద్యాలయ మొక్క
కటి 100 చదరపు మైళ్లకంటె ఎక్కువకు సేవ
చేయజాలదు. అందుచేత మన్యమున కంతటికి 120
వర్షకటన వైద్యాలయములవసరమగును. ఒక్కొక్క
వర్షకటనవైద్యాలయమున కగు వ్యయము రు 2000.
అనగా నిన్నిటికి రు 240,000 లగుచున్నది. ఇంత
ద్రవ్యమును ప్రభుత్వమువారు నియ్యరు. బోధనా
రును పెట్టుకొనలేరు. కావున రు 20 ల జీతగాం
డ్రను కాంపౌండరులనో ఉపాధ్యాయులనో ఏర్ప
రచి వారికి జ్వరచికిత్స నేర్పి మందులకు రు 100 ల
వరకు లెక్కవేసి అట్టివారిని మన్యములలో పనికి
నియోగించిన చాలు నని నరసింహరాజుగారు రభి
ప్రాయపడుచున్నారు. ఆకర్షణిని 120 పట్టు తేర్పర
చినను నెంతోవ్యయము కాదు. మన్యపు ప్రజకు
వైద్యసహాయము మాత్రము దొరకును. ప్రభు
త్వమువారి సలహా నాలోచింతురు గాక యని
కోరుచున్నాము. అమృతము పోసెద మని యాపి
మాడ్చుటకంటె గంజి పోసి వెంటనే కాపాడుట
మేలు కాదా! నరసింహరాజుగారు ప్రశంసించిన
మూడవసంగతివిషయము కొలదిదిగా కన్పించినను
ప్రజానుకూలము నాలోచించినయెడల మిక్కిలి
శ్రద్ధతో విచారింపదగినదై యున్నది. రిజిస్ట్రారు
కార్యాలయము. విశాఖపట్టణముజిల్లాకు కాకినా
డలో స్థాపితమయి యున్నది. విశాఖపట్టణమేమి
చిన్నజిల్లాయా? సముద్రతీరమున విశాఖపట్టణపు
నుత్తరముసరిహద్దుర గల స్థలమునుండి కాకినాడకు
గలమార్గము నాలోచింపుడు. రమారమిసమరేఖన
170 మైళ్ల దూర మేర్పడగలదు. సమరేఖ గాని
అంతర్భాగపు ప్రదేశములకు కాకినాడ ఇంకను
నెంతదూరము కావలెను. ఇంతదూరమున రిజి
స్ట్రారు కార్యాలయ ముండుట ఏటి సౌకర్యము.
ఇతర జిల్లాలలోను నిట్టి సమస్యయే. కల దగుట
చేతను కడచిన శాసనసభలో విషయము విమ
ర్శకు వచ్చిన దగుట చేతను ప్రభుత్వమువారు
త్వరలో నాలోచింతురు గాక యని యెదురు
చూడవలసి యున్నాము. గా. నరసింహ రాజు
గారు స్వపరిపాలనను గురించియు కిస్తిబంధీలను
గురించియు చేసిన విమర్శను సభి కాములు గమనిం
తురు గాక యని కోరుచున్నాము.

అటవీ పరిపాలకాధికారములు.

ఈ వార్త పోర్టు సెంటు జాగ్గె కెటులో హైంద వాటవీపాలక సేవాశాఖకు సంబంధించిన ప్రకటన యొక్క వెలువరచ బడనది. అందులోని వివరములను బట్టి అటవీ పాలన శాఖలో నుత్త మోద్యోగములకు కొందరను ఇండియా కార్య దర్శిగారు నియమింతురనుట స్పష్టము. వీరికి ప్రత్యే కింప బడిన వదవులు రు 2,650 ల జీతము మొదలు రు 380 ల జీతము వరకును గలవిగా నగుమీచు చున్నవి. దీప్తి కంజర్వేటరు, అసిస్టెంటు కన్జర్వేటరులనుండి అడవుల ఇన్స్పెక్టరు జనరలుల వరకును వీరికి పను లభ్యులవు. అన్ని వ ద వు ల కు ను నే జే యాక్రొత్త వి. ఎఫ్. ఎ సు లు ఏర్పడుదురని చెప్పుకున్నను క్రమముగా వి. ఎఫ్. ఎసులకొర కీ వదవులు ప్రత్యేకింపబడుననుట స్పష్ట ము. అందుచేత సి వి. ఎఫ్. ఎస్. పరిక్షలును నిర్ణయములును ఎట్టివియో వనము సూక్ష్మముగా గాలోచింపక తప్పదు. ఒక్క పర్యాయము న రాజధానిలోని అటవ్యద్యోగుల జాబితా చదివయెడల ఇప్పటికే హైందవు లెవ్వరును బదిలందల జీతమునకు పైబడినవారు లేకుం యు రు 350 ల జీతమునకు పైబడినవారు నర్సిరు మాత్ర ముండటయు తెలిసిరాగలదు. రు 350 కు పైబడిన వదవులు హైందవభూమిలో 238 వసనుట మాయెకటిప్రకటనచే. తేట మగు చున్నది వి ఎఫ్. ఎస్ ఇద్యోగముల రానురాను హైందవుకంటెయు సున్నయే యగుననుట వేరుగ వ్రాయ నవసరములేదు. వి. ఎఫ్. ఎస్ హైందవు లకుగూడ నేల పనిరాకూడదు? హైందవు లీవరి యుజులను నియమ మాలము స్పష్టము గా మా ఎదుర్కొంటునలో లేదు. చక్రవర్తిగారి భూమి బద్దించిన పోరులెవ్వరైనను 19-22 సం వత్సరముల లోపుగ వయస్సుగలవారగుదురేని దరఖాస్తుచేయ నర్హు లని మొదట కానవచ్చు చున్నది. అటుమీద నియమత్వదేశచో హైందవ భూమికి పోవులోవల పెండ్లియాడనని అభ్యర్థిమర త్తునే కంగీకరింపవలసినదని కలదు. హైందవులను గూడ ప్రోత్సహపరచు నభిప్రాయ మున్నయెడల నీవిబంధన ఇంత నిండుగా నమరియండబాలదు. అంతేకాదు. అర్హత సమ్యపరీక్షలలో ఇంగ్లండు, వేల్సు, ఐర్లాండు, స్కాట్లాండుల విశ్వవిద్యాలయ కట్టకరీక్షలు మాత్రము నమూదయి యున్నవి. నిజముగా హైందవుడే వి. ఎఫ్. ఎస్ కాదలచు కొనినయెడల చిన్నతనముననే ఆంగ్లభూమికి పోయి చదువు ప్రారంభింప వలసియుండును. ఇది యనాధ్య ము కాక మరియేమి? ఇందుకును నివ్వరైనను సాహసించిన యెడల ప్రేంచీ జర్మనులు నేరునవలసి యుండుటయు వైద్యుల మెప్పించవలసి యుండుటయు అడ్డమురాక మానవు. ఈ రీతిగా మర యటవీపాలన శాఖలో రు 380 ల జీతముల నుండి గూడ వహోదాలు మనకు లేకపోవు పరిస్థితి త్వరలో సమకూర నున్నది. ఇది యెంత శోచనీ యమో మేము ప్రత్యేకించి వ్రాయ బనిలేదు. వి. సి. ఎస్. లు, వి. ఎమ్. ఎస్. ల కంటె సి వి. ఎఫ్. ఎస్. చిత్ర పరిస్థితిని కల్పించినది. స్వదేశ పుత్రులకు ఆరెండును ఉత్తమోద్యోగములకు తగినన్ని యవకాశములు లేక చేసిన నీ క్రొత్త శాఖ మనకు మధ్యమోద్యోగముల కైనను స్వల్పవ కాశమైనను లేకుండ చేసినైవ నున్నది. ఒకవైపున అటవీ పంచాయతు లిచ్చెద మనుచు మరి యొక వైపున మనకు నుద్యోగములకే మాగము లేక చేయుట అందులోను రు 300-400ల యుద్యోగము

లను గూడ మనకు దూరము చేయుట వెల్లువరిం పవలెనో మాకు తెలియదు. ఇప్పుడే హైందవు లిందు గల యద్యోగములను ప్రభువులకు నివేదించు కొని మా-కోయంబుస్తూరు విద్యార్థులకు మా ఫీ రాడూను విద్యార్థులకు ఉపకారవేతనము లిచ్చి యైనను వి. ఎఫ్. ఎస్ సాధ్యముచేసి తీరవలసి నదనియు వి ఎఫ్. ఎస్ విబంధనలను మాన్పి హైం దవుల కనుకూల మొనర్చవలసినదనియు పోరాడ నియెడల ముందునకు మనకు మరయొక విబంధము కలిగి శాశ్వత మగుననుటకు సాధియము లేదు.

అమెరికా జర్నలిస్టు

అభ్యర్థులు విల్లుగారు నిజముగా దార్శన మనినా రనుటకు వారు కష్టపడలేదని యవకాశపు సహవాదము సాక్ష్యముగా నున్నది. జర్మనీ కార్యక్రమము దోషభూయస్య మని చక్కగా తెలియువరకును కాంతము పరీక్షించారట విజ్ఞానగారికి ఇచ్చటికి జర్మనీమార్గము దుష్పథము లనుట స్పష్టము. ఇదట! అంతర జర్మనీకంటెనే ఇదివరకు నవ యోగించుచుండిన పద్ధతులను మానినంగాని సంయుక్త రాష్ట్ర ము స్నేహభావముతో నుండబలదట! ప్రస్తుతపద్ధతులను మానుకొనినచో సమకాలీనతగాను యధమెట్లు నమర వచ్చునో తనకాలి నాలోచింతురట!

స్వపరిపాలనాందోళన.

సర్వేదియా కేళియవహోభోగ సంఘమువారు రేపటి దివము అవసరముగా సమావేశమగునన్నారు. ఆ సమావేశ సర్వకరిపాలనా బహు-అట్టిగా నుండలెందుకై హైందవ భూమి ప్రతిభులుగా సభ్యులు నిర్ణయింపబడ్డారు. యధా సంకరము ఈవిధములు జనగతిగియున్నచని ఆంగ్లభూమికి తెలియజేయుటకు దీప్త్యేమకు ఏర్పరచబడుననియు తెలియ మున్నది. ఈభూమిలో పద్ధతులు నిర్ణయచేయుటకంటె నీ రియతును సాంగ్లసామ్రాజ్యమునకు మనస్థితిగలను మన కోరికలను మనయాదర్శములను స్పష్టముగా నొక్కి చెప్పవల సిన యవసరము హెచ్చుగానున్నది. అవనికి తగినవాని నియోగించుటకు సర్వేదియా కేళియవహోభోగ సంఘమువారు నిర్ణయించుకొనియే చేరింతులకు కొంతపనిచేసిన వారగుదురు.

బుల్ డాగ్ కుపాకర్షింపవారిండుట. ఈ. నె. 126 తేదీ దర్శియక రిచ్చుచు చేరెట్లు హోజాను హోజను అను వారిని ఎ. సి కూరంబు కంటెనెనా నోబుల్ డాగ్ కుపాకర్షి నవహాంక బ్రతుక్కించెరి. హోజను తనకత్తులను చేరెట్లు నకు ఎవరివ్వగా నెరదెరు “యూఫారము” దుస్తులతీసి వాటిని ధరింతురేనను ఇంతలో హోజను కంటెనెనాకి పోయి రకరికలకు కుపాకర్ష చేరమాడి లేచిపోయెను. చేరుట్టునచ్చి 50 రూపుల బియ్యం బుల్ డాగ్ కుపాకర్షి గొనుట కిష్టముగా నెను. ఇంతలో వాకి 20 రూపుల బుల్ డాగ్ కుపాకర్షిరకగా దానికొని పుస్తకములో “మోరియాను, 142 (ఫీట్లాలు వీధి) అం పుస్తకములో వ్రాసెను. అనంగలిని వాచి యజ మాన సంకతు ముంది పోలీసువారు కా సమాచారము తెలియ బరవెను. పోలీసువారు వారిని బట్టుకొరి. తేను విచారణలో నున్నది

విద్యార్థులచేతముల కృత్తి చేయుట మధ్యరాష్ట్రములు. వృద్ధిచేయుటచేయు ప్రకారము కళాశాలలయందు విద్యార్థుల నుండి జీతముల బుచ్చుకొనుటకు 1816-17 సంవత్సరారంభ మునుండియు ప్రారంభింపవలసినదని దొంతనమువారి హెచ్చు రించు తీర్మాన మొకటి ప్రకటింపబడినది. నెలకు రు 7-8 చొప్పునను జీతములు ఇచ్చుకొనుట విద్యార్థులకంత కష్టముగ నుండెను. ఇంకను జీతములకృత్తి చేయుటకుని నిగ్రహింపవల యును ప్రస్తుతప్రస్థితిగలబట్టి జీతము రు 7-8 కు హెచ్చిం చుటకును ఆ గ్యతుమేమియాలేదు మొత్తమువై విద్యార్థి ఒక్కంటికి 230 రూపాయలు విద్యార్థివయమున భగ్గుకును ప్రస్తుతము వృద్ధి చేయబడినరేలు ప్రకారము విద్యార్థి ఇచ్చుకొన వలసినసామ్య దింకంటె నూటికి 40 వంతులుతగ్గు. 1918 సంవత్సరమునకు పూర్వముననే కళాశాలలలో జేరిన విద్యార్థు లాహా విద్యార్థిభాగ్యసకాలమున వెనకటిజీతముచే యియ్య రిచ్చునని సర్ బెంజామను రాచిన్న గారు నాదించిరి. ప్రస్తుత మన సహాయము చేయుటకుండిన కళాశాలలయందు దొరికినమువారి కళాశాలలయందు జీతమునకంటె నొకరూ పాయితగ్గుతగ నుండును. ఈయున్న ను సంకట లాతీర్మాన మనకలవు.

సానిక వార్తలు

కాలమాన స్థితి:—నిప్పటికిన ఉధిభోష్ణము 92.8 డిగ్రీలు. అభిమాన్యము 81.8 డిగ్రీలు.

దీపముల వెలిగించు కాలము:—ఏ. పి. 21, 22 తేదీలకు 6-51 గంటలకు దీపములు వెలిగించెద బడును.

తపాలు వ్రక్కుటనములు:—నోటికము కలకత్తా మెయిలు ఆలస్యముగా వచ్చును గనుక కలకత్తాతపాలు రేపటి దినమున బలువాదా యగును.

దక్షిణయిండియా బ్రహ్మసమాజము:—ఈ నెల 23వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు అట్లా పిల్లెటిగొని 97 నెంబరు ఉపాసన మందిరమున హెచ్. బాల కృష్ణారావుగారు ఉపాసన జేసి ఉపవాదమును జెప్పెదరు.

ఇండియా పరిశ్రామిక సంఘము:—జి. ను. బి. బృహద్రముగారివలన స్థాపింపబడినదగుటవలన యీ కంటెనెనా దు మరజింతుటవలన గొంపనూచకముగా నీ దినము 2 గంటల కంటకు మూడుబడుచున్నది.

పార్కు హెనుయొక్క యువజన హిందూ సంఘము:—23వతేదీ ఆదివారము వాడు వై సంఘము వా రొకసభ జేసెదరు. వచ్చున్నా కాలేజిలోని ఉపాధ్యాయులు ఎస్. ఎస్. ముబ్బయ్య బి. ఏ. గారు “విశోపా నుచోసంగ్రా” మును “వై నువ్యం”ంచెదరు.

క్రాత్రి బేషధాలయము:—దక్షిణ ఆర్కాటు జిల్లా కలెక్టరు భాస్కరపాద్మాన ఎస్. ఆచార్యుడీకి సాహేబు గారు మరుగ పొచ్చెట్లుగా బేషధాలయమును తిరిగిపురి యావద్ద నెలకొల్ప నిశ్చయించివారు. ఇందునిర్మితముగు గప్పొచ్చెట్లుగాను 16,000 ల రూపాయల పురపాలక సంఘమువారి కిచ్చిరి.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:—గత 15 దినములలో నీ క్రింద ఉదహరించిన ఉదారపురములు వారికి లోచి నం త మం దికి అన్న దానము చేసిరి. ఎస్. గోవిందరాజుగారు 200 కి; అల్ల గూరు వాధమునిరెట్టి 150 కి; వచ్చుపు కళాశాలయొక్క కోశాధ్యక్షులు 120 కి; టాకుకు కంటెనెనా 100 కి; అ కూరు కృష్ణయ్యరెట్టి 100; నూరెట్టి వరదరామానుజము రెట్టి 100 కి; సి. జి. ఆర్కూగారు 100 కి; సి. ఎస్. క్రి వివాసమురెట్టి 60 కి; సి. వి. కృష్ణస్వామిరెట్టి 50 కి; మనల క్రివివాసమురెట్టి 50 కి; వి. వార్ధాపాదధి యుదు 50 కి; సి కృష్ణస్వామిరెట్టి 50 కి; కోటా వరదరాజురెట్టి 50 కి; క్రి జేనుకాడవల్లి త్యాయకమ్మ 25 కి; ఎమ్. వి. కృష్ణస్వామి అయ్య 100 కి; వివాపురము తుమాగరాజుగారి వేరను 100 కి; వీరుగాక ఆర్. యాదురాలిరెట్టియగుగారు తన సహుత్వే వి వానాకాయన 50 చుంబి వేదలకు భోజనము రెట్టి.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

బార్లెట్ - పోలీసుకోర్టు.

(భాస్కరపాద్మా - బుజ్జుసాహేబుగారు). కృష్ణస్వామి:—రాజయ్య అను 18 ఏండ్ల పౌరుసుగల బాలికను కృష్ణస్వామి అనునదికు దొంగిలించ బ్రతుక్కింకగా వానిని కల్యాణినుండ ఆయ్యకు అను పోలీసు కల్యాణిరెట్టి క్తురు పో లీ సు కోర్టు న కప్పజెప్పెను. కల్యాణికికాని ముందట ముద్దాయి తంజేరమును ఒప్పుకొనెను. భాస్ గారు వానికొక సువత్సరము కరికెత్తును విధించిరి.

రాజప్రతినిధి:—జేటి (20-4-18) మధ్యాహ్నమున రాజప్రతినిధి తుటుంటనమేరుడై తన ఉద్యోగముగోడ సింలా నగరమున ప్రకటించెను. ప్రేమనంద కర్మలయ్య టన్ను ముక్కురు ఉద్యోగులు క్రివారలకు స్వాగత మొసగిరి. ప్రేమను చక్కగ విలంకింపబడిన. గౌరవార్థము ప్రైవట్ల నిలవబెట్టబడిరి. క్రివారీ ప్రైవట్ల పరిక్షించి వారలలో నొక వీరుతో నుచ్చటించి క్రివారు తమ బండికి నడచిరి. ఇవట గుండి దొంగిలించువాని మంజరమునకు పయిమై అచ్చుల సర్వ నేనాని కాసన సభాసభ్యులచే క్రివార లాదరింపబడిరి.

ఆదివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు బండునుండి తపాలు గొనవచ్చుచుండిం మెయిలు స్టీయరు పొంబాయకి వచ్చును.

బరోపా మహా సంగ్రామము

మంత్రివర్గపు విషయావస్థ - సమాధానము కుదురుట

అమెరికా జర్మనీకి బాంబును పంపుట - దానిలోని షరతులు

విల్సనుగారు కాంగ్రెసులో పాల్గొనిన సంగతులు

(రైటరు ఏ జె స్నీ)

విజయవాడ

మంత్రివర్గపు విషయస్థితి.

సమాధానము కుదురుట.

అమెరికా జర్మనీకి సంగతులను చర్చించుట.

లండను ఏప్రిల్ 19: - అమెరికా జర్మనీకి సంగతులను చర్చించుట. జేసెన్ యంత్రావల చర్చించ ప్రజల సభాభవనమున సభ్యులు జేసు ముగియుండిరి. మంత్రివర్గపు సందర్శనమును దున్ను దరి అమెరికా మంత్రి గారి వచనముల వలన ప్రభువులు తెలియజచ్చిరి. స్థితిగతులు టెటులుంటుంటు చాల యాత్రాము కలిగించిరి. స్థితిగతుల పరిశీలించుటకు గతువు నొసగుటయందు మంత్రి యొక్కయగ ప్రోత్సహించిరి అందును అభిప్రాయపడిరి (ప్రధానమంత్రి) తెలియజేసిరి సమాచారము లాయుడు బార్నిగారికి కడలేటిసందేశ ము గూడ ఉదార వాదనల యభిప్రాయము బాతీకు తేలుచును గూర్చి సభ్యులకు మంత్రిగారి ఫీల్చుచుండిరియను, గాన సమాధాన మొనర్చుకొన లెట్టిదగుచుండినగూడ వీరివచనములు నూచించును. తాము రాజీనామాను దాఖలుచేసి లాయుడుబార్ని గారు మంత్రివర్గము లోని యూరయ్యను నాయకుల తరువో దీక్షికోసోయిచో అమెరికా మంత్రిగారుగూడ రాజీనామా నియమలనీ వచ్చున గాని సభ్యులందఱు ప్రధానమంత్రి గారి బలము తీసికొనదు. ఏలయు, కార్మిక, బాతీకు, ఉదార కక్షలలోని సభ్యులు నెక్కడను బార్ని గారు తెలులై కన్నట్లుచుండిరి.

సమాధానము కుదురుట

లండను ఏప్రిల్ 20 - మంత్రివర్గము వారు సమాధాన పడిరి అధికారులు ప్రచురించిరి.

జేసెన్ యందు మంత్రివర్గము సమావేశ మయ్యెను.

హ్యూటింగు విషయమున పార్లమెంటు సభకు చేయ వలసిన సూచనలగుగూర్చి వీరు సమాధానపడిరి. మంగళ వారమునాడు పార్లమెంటులసభకు రెండును రహస్యముగ సమావేశ మగును. అప్పుడు దొరతనమువారి సూచనములు తెలియ జేయుదునని వాస్తవము ప్రచురించెను.

జూలై సభ

లండను ఏప్రిల్ 19: - ఇంగ్లాండులోని ప్రజల కాంతి ప్లావంతి! టెక్సాస్ లోని చాపిలో 28-వ తేదీ నాక సభ్యుల సభ్యులందఱు అధికారులు జరుగుచుండదని నిశ్చయించిరి. సభను జరుపవలసినవారి యొక్క యెడలను చాలమంది బోలెను వాస్తవము నిశ్చయపడలంది అధికారులు తలచి ఇట్లు చేసిరి.

మరణము.

లండను-ఏప్రిల్ 19: - కెప్టెన్ వాల్లెస్ చనిపోయెను. ఈతడు 1857 సం॥ బొరసీక్ యొక్క క్రొవ్వొక్కానుకు నిరాకరించెను.

కామ్య

ఆంగ్లరంగము

కెమ్యూట్రుల మాట్టి తొలగగట్టుట

లండను ఏప్రిల్ 19: - కెమ్యూట్రులను కెమ్యూట్రులు బాంబులతో ముగియుట ప్రదేశముల నందు మా స్థానముల ముట్టిడింప నుద్దేశించిరి. తేను వారల తీరిమిచేసితిమి. ఇతర స్థలముల నన్నిగోళములు జేయుచుండిరి. బెరలం హేమగారు తెలియజేసెను.

కామ్య వారి ప్రకటనము.

జేసెన్ ఏప్రిల్ 20: - మ్యూసు:ది కెమ్యూట్రుగమున పోలి గుట్టుముట్టినను మార్గము మ్యూసు:దున్నులను నడుచు నుండు మా కలహిక పంతులకడ ఫిరంగియొద్దము జరిగినది

తూర్పుభాగమునగూడ దొమాయువాళ్లు ప్రదేశమున ఫిరంగులు గాల్పబడినవి. వొసరువందు కాంతముగ పుండెను. ఉదయముననే కే.కె.పేట లెస్ ఎస్కార్డుయొద్ద నుండు మాస్టానముపై పడి యాళ్లు ముట్టికి జరిగినది. కాని అన్ని పార్తులు ఆరజయించినవి. తుదిసారి కెమ్యూట్రుల మా కందకములలో గాల్పబట్టినవిగాని ప్రతిముట్టికి యొక్క మేము వారల మెట్టనే ఆస్థానమునండి తొలగగట్టితిమి.

అమెరికా

అమెరికా జర్మనీవ్యవహారము.

విల్సనుగారు యుద్ధవ్యాసము.

వాషింగ్టను ఏప్రిల్ 19: - జర్మనీయులు సడవు చుండిన అంతర్గమము: సుగామియు వ్యాధులను కుగునది కాదు. ఇట్టి యుద్ధమున విజయవంత వ్యవహారము చెప్పి విచారలను సువ్యయగ తెలియజేయడమైంది. మనోహర వ్యాధులను కన్నుల జర్మనీయులు మూలమున అంతర్గమము యుద్ధమును విధానమున ప్రధానముగా సుగమియుకొనవలసివచ్చెను. విజయవంతముగా జరిగియుచుండిరి సభకు తెలియ జేయుట నాయుద్దేశముగాని ఈ విషయమున సభ వారు కార్యచరణమునకు దిగవలసినదని నాయుద్దేశముగాను. మున్నుండి జర్మనీయులు సత్వరమైనము గలిగియుండిరని అమెరికావారు వారితో మిశ్రిత్యమున మెలగుదురని విల్సను గారు రిసిరి.

కొన్ని సంగతులు.

వాషింగ్టను ఏప్రిల్ 20: - 1916 సంవత్సరమున జర్మనీయులు సముద్రమున యుద్ధముచేసినది యుండిరి అనాడు అమెరికను లాసర్వీస్ యంత్రావలము విల్సనుగారు మరల వివరించిరి. ముందటిది జరుగగలవు. అమెరికావారును కొనినదంతయు జరిగినది. సమాధియువై వెన్నెయో ఘోరములు అంతర్గమముల మూలమున జరిగినవి. మానవధర్మముల సాటింపబడలేదు. అట్టి ధర్మముల సాటించిన: ట్టి ఘోరములు అంతర్గమము యుద్ధమున జరుపుటకు వీలు లేదు. జర్మనీయులు దుండగములు యుద్ధ ముచేయుచుండెను. సాయుధ నాకలగుగూర్చి జర్మనీయులు ఫిట్రింగువెలలో తెలిపిన యంత్రముల విల్సనుగారు వివరించిరి. సందర్భమునగుగాను నాకలు ఆయుధములను గొనిపోవచ్చునని అంతర్గమములను నాకలు చాలకాలమునండి అంగీకరించినయన్నది. హెచ్చరిక లేకయే నాకలను అంతర్గమముచే ముంచుచుయు, నావికుల గాపాడుదుననియు మున్నగు నిర్బంధముల నకుసరింతునవ జర్మనీయులు తెలియజేసినయొంది. ఈ నిర్బంధములగుడ వాని సాటించినటుల గానరాదు. లూజిటేరు మున్నగు కెడ్డనాకలు సనెక్సు మున్నగు చిన్ననాకలు విశేషత లేక జర్మనీయులు నుంచుచుండిరి. ఇవి కేవలము దౌర్జన్యములని అమెరికావారి నిశ్చయమున కనుకము అవి విల్సనుగారు రిసిరి.

సభ్యుల యామోదము.

వాషింగ్టను - ప్రజా సత్తావాదము, పౌరీ:ధర్మవాదము గూడ లేచి:లితి విల్సనుగారు యుద్ధవ్యాసమునకు కెరతాశ్చర్యముల నొచ్చిరి. అంతర్గమము యుద్ధ సందర్భమున తమకును జర్మనీ దేశమునకును నడచిన రాయబారముల విల్సనుగారు పొందుపరచుచు, జర్మనీయులు తమ దుర్మార్గ పద్ధతుల మానినగాని గాజీయ సంబంధములు తెగ జెంపుచేసె: శ్రమించితిమి చెప్పిరి. ఇట్టి తీర్మాన మొనరింపవలసినదంటు విల్సనుగారు చాల విచారింపిరి. కాని యుద్ధములమున మానవధర్మము నిర్మూలనమగుచున్నది. వీనిని గావాడు బాధ్యత అమెరికావారితై యుండ వారి సమయమున నూరకుండరాదు. అమెరికావారి కొరికలువ్యాధుల సమృద్ధిమైనవి జర్మనీయులు: గ్రహించిరదనకూలరీతిని సంఘటనని బుద్ధిమంతులేకభవించును గాక యిది విల్సనుగారు తమ యుద్ధవ్యాసమున నుగించిరి.

ముగింపు

తమ యుద్ధవ్యాసమును ముగింపును వెసి:డెంటు విల్సనుగారిట్లు చెప్పిరి "ఈయధ్య జరిగిన వానిలో సున్నెన్న"అను యోదన లూసిటాయో:లెనే ముంచుట హృదయ భేద్యము గానన్నది. వీనిని ముంచుటయను శాస్త్రయవిధ్యము. వివాద కరము. నిజముగా జర్మనీయుల జలంతర్గమము యుద్ధము అమానుష క్రూరునిచెప్పవలసి యున్నది. ద:మిలా జరిగిన వాని:బట్టి జర్మనీ వా:వలంబించిన యుద్ధముమైన యుద్ధ పద్ధతులలో సున్నెన్నము ముంచుటయను నొక మాదిరియను తెలియుచున్నది: ఇట్లుచేయుటవలన వారు తటస్థులనందఱి యుద్ధమునకు ప్రేరేపించుచున్నార.

యూనైటెడ్ స్టేట్సుకొరికరకరకును ఎట్లోయోషికపట్టి జర్మనీవారు అమానుష క్రూరుని బాలించిరదనకూలరీతిగాద బాధికారులను బాగ్రిత్తనో: బాలించుచు, మేరమీరకుండునన్ను చేసి కొ:దుగనితలంచుచుండిరి. శత్రుయ:గా జరిగిన విషయముల నుండి జర్మనీవా:కిల యభిప్రాయము:బాగుగా తెలియునటను: ఊరకుండుననియు నైటెడ్ స్టేట్సువారు తలంచుచుం: అ:ఇక్కడ వారు గాస్పయ్యమైనది: జర్మనీవారివాస్తవము: సామ్యమునందలి ఏకాగ్రము తెలిసినది. జర్మనీసామ్య:భిభక్త్యమువారు సామాను: తీసికొనిపోవుకోడల విషయ:నకు, ప్రయాణికులను గొనిపోవుకోడల విషయమునకు తద్దతులను నిర్ణయించలేకున్నార. నునము మొట్టమొద: కొనినట్లు వాణిజ్యము సంఘటన:లేయుట:నుండును, తట్టి సగౌరవముగా: బాచుటయండును జర్మనీవారు రమాను:నీయ:లే యె:బూ:ను కొనిరని వ్యక్తము:చేసి" అంతరము జర్మనువారు ఇట్టి అమానుషయుద్ధము:మానని యునైటెడ్ స్టేట్సువారు జర్మనీతో: దట్టము:నకు నడలుకొందురను తమతీర్మానము: తెలియిచ్చిరి. ప్రత్యే:మ:యనుసభలో వై జేశిక వ్యాధువారసంఘములకు బం:బడినది.

కెమ్యూట్రుల వరతులు.

వాషింగ్టను ఏప్రిల్ 20: - ఫిట్టుము: ట్రాము: నడచుచుండిన రీతుల విడిచి:యు జర్మనీయు: చెప్పి:చో మున్ను:క: అంతర్గమము యుద్ధము:న్ను జరుపవలయునో: చర్చించ అమెరికావారు సంగ:యొన్ను: జరుపవలయునో: చర్చించె కాంపమితి తెట్టజేయు గాని: మున్ను:పున జవాబు రాగలదని స్టేటు డిప్యూ:మెంటువారు తలచు:చు.

మరికొన్ని సంగతులు.

వాషింగ్టను - అమెరికావారు జర్మనీకి పౌరీ:న లేఖ: చాల విషయ:చేసి. కాంగ్రె:సందు విల్సను గారు చెప్పిన యంత్రావలముల వెట్టు: లీ లేఖ:యందు కలవు. సనెక్సు నాకావిషయమున వా:లే ఖయం:గిట్లు (వాయ:బడి: - హెచ్చరిక:లేకయే ఈ నాక: జర్మనీ జలం:తగ్గామిచే ముంపబడినదని అమెరికావారికి తెలియజచ్చి: సమాచారము: సువ్యవరచుచున్నది. సనెక్సును తాము:ముంపలేదని జర్మనీయులు నాడమే ఈ:విషయము:కు మరింత:లలరచుచున్నది. ఒక్క: సనెక్సు విషయము:న:ట్లు జరిగియుండినచో: అంత:గ్రామికో:దొంగి అలత్తుము:న: నుండెననిగాని అజ్ఞాతర:స్కార మొనర్చెననిగాని యుగో:నరచ్చు:గాని యట్టి:చిహ్నార్థ: కృత్యములు: చాల:లవు. జర్మను:నొగతనము:వారు సంగ:తి సందర్భములను చక్క:గ గ్రహిం:ప లేకపోయి:ని ఇటీవల తెలియ:కచ్చిన కొన్ని యంత్రములనుండి అమెరికావారికి: సువ్యవరచు:చున్నది. ఫిట్టుకు:జర్మనీయులు అను:రించుచుండిన అంత:గ్రామ:యుద్ధము:వారు వివరవలెను:లేగా అమెరికా:వారు జర్మనీయులతో:ది తమ సంబంధముల తెలిం:చుకొందురు. ఇంతకు:లై వగయర్తము అమెరికా వారికి:లేదు. ఈ:మాటలతో: వైని వివరింపబడి:న లేఖ: ముగి:పబడినది.

వైటు:చానువద్ద సమావేశము

వాషింగ్టను ఏప్రిల్ 19: - జర్మనీతో: సువ్యవర:పెరిగి యుద్ధము: తటస్థ:పనున్నప్పుడు వెసి:డెంటువిల్సనుగారు కాంగ్రె:సునందలి వై జేశిక వ్యాధు:వార సంఘసభ్యులందఱితో:డను కలిసి యొచింతు:ని కొం:కాలము:నుండి విదంబియుం:డెను. అట్లే వెసి:డెంటు విల్సనుగారు తమ రాజకీయము:ండిరము:నకు బో:కుండు వై జేశిక వ్యాధు:వారసభ్యులను, కాంగ్రె:సునందలి ప్రజాసత్తా:వాదులను రాచింపి వైటు:చాను:సంఘ:క సభ చేసి: జర్మనీవారు ఎన్నిసారులో శాస్త్రయ:మునకు వివిధము:గా: బో:మని ప్రమాణము:చేసి యు తియ:మాట: నెలుపు:కొ:క పోయి:ని విల్సను గారు గట్టిగా:జెప్పిరి. ఈ:సమావేశము: కాంగ్రె:సు ఉచ్చో:కులకును, ప్రజాపౌ:తికధ:వాదు:లకును పౌ:త్ర యు:త్రేజము గలిగించినది. సమావేశము: చుగిసిన తీక్షణమే సె:నెటు:వారు పరిశుభ: విలంప:నేనను సామ్యు:నియ్యట: కంగికరించిరి. త్వరలో జర్మనీవారికిని అమెరికా:వారికిని సమరము: గా:గునని యుద్ధము: ననుకొ:నుచున్నార.

స్వీరకాసు వైన్ ఆఫ్
కాష్టివరుష్క్ స్టోర్

ఈ వైన్ యొక్క గుణములు, వాటి
పోయినట్లే నా, బలహీను లగునట్లే
యు జనులకు యధా బలమొసంగ
గలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహ
మును గలిగించును. ముండు దొండ
లలో సయితము తృప్తికరముగ బని
చేయగలదు.

సస్పెన్షన్, పౌండు, చుక్క
ధీమనులకు వాగొనస్కరించుచున్నది
యోగ్యము.

అన్ని మందులపాపులలో
విశ్రయించవలయును.

విద్యావర్ధకవారు తల్లి నెంట్లు గవ్వనూ నరవార్కట్లు బట్టకగారికి కొన్ని సంకతులకు నివేంకగా వారికిట్లు బట్టనగారు సమాధానము చెప్పి: యెద్దమెసాయి సంకతిసం దర్భములు మాయాబ్బసీతికి వచ్చువరకును విద్యాలయ భవనము లను ఎక్కడ నియమించ వలసిందియు, విద్యాలయస్థాపనము నట్ల కావలసిని భవనము గురించియు, నిర్ధారణ చేయటము వలెండగు. మొదట అనుకొన్నట్లు విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించి నెంచియెడల తగినంత భవము వచ్చేవరకు ఆ విద్యాలయంగనిర్మాణము ఆపియెందుట మంచిది. కాని కొన్ని మాత్రులను చేసికొని త్వరలో పని ప్రారంభించుటకు తగిన సామర్థ్య సర్దుపాటు కాగలదు. పశ్చిమతాపరములకు తగినట్లు చిన్న విశ్వవిద్యాలయమును ఏర్పరుచుకొనవచ్చును. పశ్చిమతాపరములను చూచికొని చేసిన మార్పుల ననుసరించి విశ్వవిద్యాలయమును నెలకొల్పటకే పశ్చిమతాపర దృష్టివిల్లు తయారు చేయబడినది. తగినంతదబ్బు దొరకుటతోదని తిరిగి కాపననిర్మాణ మక్కరలేవండగానే మొదట అనుకొన్నంతవరకు ఏర్పాటులను చేసికొనటము విల్లు వీలుకలిగింపవచ్చును. క్రొత్త ఆలోచించిన మార్పుల ననుసరించి యేర్పాటు చేయదలచిన విశ్వవిద్యాలయము బర్మాకుంటే రాష్ట్రములకు తగినందుడను. మొదట అనుకొన్న యేర్పాటులను నిర్వహించుట కౌశలము వట్టినో పశ్చిమతాపరములయందుటకు వీలులేదు. పశ్చిమతాపరములయందు విద్యాసంఘము వారి దృఢత, కావ్యతమని గాక తాత్కాలికము, యంగీకరించుటచేత దానిని నేను నమ్మతింతును. విద్యావర్ధనభ్యుత్థములను విచారించి, తమతమ యభిప్రాయములను ప్రభుత్వమునకు తెలియలయును. ఇందులను విశ్వవిద్యాలయమును నిర్వహించుగ సాగించుటకు వీలుగనుండును. మొదట అనుకొనినవిధమునగాక, పశ్చిమతాపరముల కొన్ని మార్పులతో విద్యాలయమును స్థాపించుచుముకా! ఇందుకు విల్లు తయారుచేయబడినది. అయితే విల్లును గురించి ఒకవిషయమును గమనించవలెను. ముందు రాష్ట్రాధిపత్యమునబట్టి విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుకొనవలసి వచ్చును. కొత్త స్థాపనకు లేర్పడును. పశ్చిమతాపర విల్లు దీని కనుకావలయును నన్నదో తోడ విచారణార్హము. కొన్ని సాంప్రదాయములు ఇతర రాష్ట్రములలోని విశ్వవిద్యాలయభివృద్ధికి అటంకములుగనున్నవి. ఇట్టియాటంకములు బర్మాలోనుండవుగనుక నూతనపద్ధతులతో విశ్వవిద్యాలయభివృద్ధికి పాటుపడుట కనకాక్షము కలదు. అన్ని విశ్వవిద్యాలయములకంటెను రంగము విశ్వవిద్యాలయము చాల ప్రయోజనకారిగ నుండును. కళలును, క్రీడలనును వైద్య, వ్యాపార, కాస్త్రములు మున్నగు కాస్త్రములు బోధింపబడును. సామర్థ్య సర్దుపాటు కాగానే బర్మారాష్ట్ర ద్వారా ననుమతముల విషయవారణ చికిత్సాలయములను, వైద్యాలయములను, మ్యూజియములను నెలకొల్పవచ్చును. వానిలో చదువు కొని జ్ఞానవంతులైన వారిసాహిత్యములను బర్మాయందు త్వరతోచూపునవిశ్వవిద్యాలయ స్థాపనమునకు వీలుకలుగును. బర్మారాష్ట్రపు పరిస్థితులనుబట్టి యేయేవిషయము లగు రమో ద్రాప్తివిల్లులలోని నిబంధనలెంతవరకు ఉపయోగకారిగ నుండి ఆచరణ యోగ్యములో తమ యభిప్రాయములు తెలిపవలసివని విద్యాసంఘమువారిని. దొరతనమువారి కార్యదర్శిగలచున్నార. ఇందుకు సంబంధించిన కాకితములను పరిశ్రమించుటకు విద్యాసంఘమువారికి అభ్యంతరముండనియెడల, పరిశ్రమయోగ్యమౌతరకు వానిని పరికటింపవలసిన దని నాచింది.

THE GREAT WAR.

The Cabinet Crisis.

SIGNS OF PROBABLE COMPROMISE.

America's Note to Germany..

PRESIDENT WILSON'S SPEECH TO THE CONGRESS.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

A Settlement Reached.

Proposals to be Submitted at Secret Session.
LONDON, April 20.

It is officially announced, that Cabinet has reached a settlement. Later Press Bureau announces, that Cabinet at meeting to-day, came to an agreement on certain proposals, which it will make to Parliament, on the subject of recruiting. Government's proposals will be submitted, at a secret session of each House of Parliament, on Tuesday.

A Compromise.

LONDON, April 19.

Referring to the Cabinet crisis the "Times" states that late yesterday evening the new Recruiting Committee, consisting of Mr. Asquith, Mr. Lloyd George, Lord Kitchener, Mr. Bonar Law and Mr. Henderson, reached a compromise, that general compulsion shall not be adopted now, but later if required in the national interest. It is believed that this will be approved by the Cabinet to-day, but some politicians believe that the crisis will recur after Easter.

Mr. Asquith's Position Secure.

LONDON, April 20.

Members of the House of Commons swarmed into the lobby to-day to discuss the statement made by Mr. Asquith, whose announcement of the deadlock, being the first official intimation of its existence, caused a tremendous sensation. It is considered that Mr. Asquith acted sagaciously in giving time for reflection as to the precarious situation. Many Liberals regard his statement as an ultimatum to Mr. Lloyd George, with the intimation that the bulk of the Cabinet is apprehensive regarding the national issues and anxious for a settlement. If Mr. Lloyd George should resign, taking with him the leading Unionist members of the Cabinet, Mr. Asquith would have to resign, but Mr. Asquith's support in the House would remain most formidable, because the Nationalists, Labour members and many Liberals seem to be strongly against Mr. Lloyd George.

Press View.

The "Daily Chronicle" takes a gloomy view and declares that some resignations are inevitable to-day. Mr. Asquith may boldly decide to carry on by reconstruction on a Liberal-Labour basis, while among the possibilities is the creation of a Unionist Government, including Mr. Lloyd George. This would involve an election in the month of May. This view, however, is apparently antecedent to the late development of compromise.

A Motion in the House of Lords.

LONDON, April 19.

In the House of Lords Lord Milner proposed a motion in favour of general compulsion. He strongly contended that it was the only possible way out of the recruiting difficulty, and considered that compulsion was supported by the majority of Britons. It was simple, honourable and just.

Lord Crewe emphasised the complexity of the problem. The Government had been obliged to view the question from every possible angle. He hoped they would be able to make a statement that day.

In the House of Commons to-day Mr. McKenna said that to the end of April over sixteen-million sterling in Exchequer bonds had been sold to halt a million applicants.

Mr. Tennant said that since January 1st four pilots had been killed and one injured in Zeppelin raids.

It is understood that steel helmets are unsuitable for use in Mesopotamia.

LONDON, April 19th.—An Exchange telegram from Washington quotes a Texas message to the effect that General Bell, after a thorough investigation, is convinced of the falsity of the report of Villa's death.—("C. and M. Gazette.")

LONDON, April 19th.—The death is announced of Captain Warden, who refused a Victoria Cross in Persia in 1857.

Peace Meeting Prohibited.

LAHORE, April 20.

LONDON, April 19th.—A peace meeting arranged to be held in Trafalgar Square on the 23rd instant has been prohibited. The authorities are satisfied that even a large force of police could not sufficiently assure the safety of the promoters.—("C. and M. Gazette.")

AMERICA.

THE AMERICAN NOTE.

President's Address to Congress.

LONDON, April 20.

WASHINGTON.—Addressing Congress, President Wilson said that he had given Germany irrevocable notification that the United States would break off diplomatic negotiations if the illegal submarine campaign was continued. The President did not ask Congress to take action, but simply informed it of an accumulation of facts proving that Germany's assurances to the United States were being violated, and that the submarine warfare was being conducted with renewed vigour in contravention of all laws of nations and humanity. President Wilson made it clear that the continuance of friendly relations depends on Germany's future conduct.

LONDON, April 20.

WASHINGTON.—President Wilson's address to Congress was full of striking passages. It recalled the protest made by the United States at Germany's proclamation of the submarine zone in 1915 on the ground that it would be impossible to carry out the proclamation without grossly violating the law of nations as long established by the assent of all civilised nations, and continued:—"What this Government foresaw must happen has happened. Tragedy has followed tragedy upon the seas in such fashion and with such attendant circumstances as to make it grossly evident that such warfare, if warfare it be, cannot be carried on without the most palpable violation of the dictates alike of right and humanity. Whatever Germany's disposition and intention, it has been manifestly proved impossible for her to keep such methods of attack on commerce within the bounds of reason or the heart of mankind." President Wilson referred to Germany's intimation in February 1916 as regards armed merchantmen, and said that the law of nations had long recognised the right of merchantmen to carry arms in self-defence. He added:—"Even the terms in which Germany announced her purpose further to relax the restraints she had previously professed her willingness and desire to put upon the operations of submarines carried a plain implication that at least unarmed vessels would still be exempt from destruction with out warning, and that personal safety would be accorded their passengers and crews but even that limitation constituted no check at all upon the destruction of ships of every sort. Great liners like the "Lusitania" and "Arabic" and mere ferryboats like the "Sussex" have been attacked without a moment's warning, and the lives of non-combatants have been sacrificed wholesale in a manner which the United States cannot but regard as wanton and without the slightest colour of justification."

No Chance but to sever Relations.

WASHINGTON.—The Note to Germany is a very long one. It is substantially covered by President Wilson's address to Congress. It says as regards the "Sussex":—"Information in the possession of the United States has established conclusively that the "Sussex" was torpedoed without warning by a German submarine. This is substantiated by Germany's disclaimer." The Note adds "If the "Sussex" was an isolated case it might be possible to hope that the officer responsible had been negligent or had disobeyed orders, but unhappily this terrible example of submarine warfare does not stand alone. The United States has gained the impression from a recent communication that the Imperial Government has failed to appreciate the gravity of the situation." The Note concludes:—"Unless Germany now immediately declares and effects the abandonment of the present submarine methods against passenger and freight vessels, the United States has no choice but to sever relations." An appendix discloses that the American army and navy officers found in the "Sussex" scrowbolts correspond to those of the German torpedoes in the possession of the French authorities.

The Conclusion.

The conclusion of President Wilson's address was as follows:—

"One of the latest and most shocking instances is the destruction of the 'Sussex' like the 'Lusitania' so singularly tragical and unjustifiable as to constitute a truly terrible example of the inhumanity of submarine warfare as conducted by Germans. Recent events make the conclusion inevitable that the "Sussex" is only one instance of the spirit and method of warfare which Germany has mistakenly adopted, and which from the first exposed her to the reproach of thrusting all neutral rights aside in pursuit of her immediate object. The Government of the United States has been most patient and has hoped against hope that Germany would control the acts of her naval commanders in accordance with the principles of humanity. The United States has been willing to wait till the significance of facts became absolutely unmistakable and susceptible of but one interpretation. That point has now unhappily been reached. The facts are susceptible of but one interpretation. The Imperial German Government is unable to put any limits or restraint upon warfare against freight

TELEGRAMS.

and passenger ships. Therefore it is painfully evident that the position this Government took at the very outset is inevitable, namely, that the use of the submarine for destruction of commerce is incompatible with the principles of humanity, the rights of neutrals, and the sacred immunities of non-combatants." President Wilson then announced the decision to break off relations unless Germany abandoned these methods of warfare.

Cheers.

WASHINGTON.—President Wilson's address to Congress was cheered by the democrats and republicans standing up. President Wilson reviewed the negotiations with Germany with regard to submarine warfare, and, after announcing the despatch of a final note announcing the decision to break off relations unless Germany abandoned these methods of warfare, he concluded:—"I have arrived at this decision with the keenest regret, but we cannot forget that we are the responsible spokesmen of the rights of humanity, and we cannot remain silent while those rights seem in process of being swept utterly away in the maelstrom of this terrible war. With the utmost solemnity and firmness I have taken this stand, relying on your approval and support. All sober minded men must unite in hoping that Germany will recognise the justice of our demands and meet them in the spirit in which they are made."

The Terms.

WASHINGTON.—The Note to Germany intimates that the United States is ready to discuss how submarine warfare may be conducted after Germany has declared her present methods abandoned. No time is specified for a reply, but the State Department expects an answer before the end of the week.

The address was referred to the Foreign Affairs Committee of the House of Representatives.

Significant Conference at White House.

LONDON, April 19.

WASHINGTON.—In view of the frequent statement of officials that the President would fully advise the heads of the Foreign Affairs Committees of Congress before breaking off relations with Germany, it is significant that President Wilson invited these Committee men and republican Congressmen to a conference at White House this morning prior to the President's departure for the capital. The President's address to Congress is believed to be a strong indictment of Germany's lawlessness, despite pledges. The call for a joint session electrified the Congress officials and diplomats. Almost immediately afterwards the Senate passed a bill providing for an army reserve of a million. The consensus of opinion is that the breaking point is nearer than ever before.

Seizure of American Embassy.

NEWYORK.—Arrest on charge of being concerned in Welland Canal Plot of Igel, secretary and successor to Von Papen, at German Embassy, has held to the seizure of papers incriminating highest Germans in other dastardly conspiracies. Bernstorff is trying to secure Igel's release on the ground of immunity and is also frantically endeavouring to recover seized papers.

France.

Another French Success at Verdun.

LONDON, April 20.

PARIS.—French have achieved another brilliant counter-attack at Verdun. Communique says we strongly attacked at dusk German positions north-west of Vaux and occupied portions of German line. We carried fortified redoubts, inflicted serious losses on enemy and took many prisoners, also machineguns and a quantity of war material. French batteries delivered a concentrated fire on enemy's communication in Woevre. There were mining operations in Argonne which resulted in our favour while Germans west of Meuse bombarded our second lines.

The British Front.

Enemy's bombing attempts Frustrated.

LONDON, April 20.

General Haig reports that during the night the enemy attempted to bomb our posts in craters in the quarry sector, but were driven off. Active shelling took place elsewhere.

Enemy ejected West of Meuse.

LONDON, April 20.

PARIS.—Last night's communique said:—"West of the Meuse there was great artillery activity against Hill 304 and our first lines between Morthomme and Cumieres, and east of the Meuse a violent bombardment took place in the Douamout-Vaux region. The day was quiet in Woevre. The enemy in the morning three times successively attacked our positions at Les Eparges. All attacks were repulsed. The last attack secured for the enemy a momentary footing in our trenches on a front of two hundred metres, but a counter-attack immediately ejected him with heavy losses."

Holland.

Scarcity of Wheat.

LAHORE, April 20.

LONDON, April 19.—The "Telegraaf" says:—"The scarcity of wheat in Holland is due to its use in the manufacture of alcohol, enormous quantities of which are sent to Germany and used in motors."

Germany.

Enemy's Shortage of Milk.

The "Central News" Zurich correspondent hears that the shortage of milk for German children is due to the use of the fatty parts in the manufacture of munitions.—C. and M. Gazette.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

H. E. THE VICEROY.

Arrival at Simla.

SIMLA, April 20.

H. E. the Viceroy, accompanied by Lady Chelmsford his two daughters and staff, arrived at Simla by special motor train punctually at 12-15 P. M. to day. Colonel Burton, Deputy Commissioner, Mr. Brocas Howell Superintendent of Police, and Mr. A. I. Sleight, Superintendent of the Kalka-Simla Railway received their Excellencies at the Station. A guard of honour of the 2-69th Gurkhas, under Lieutenant A. E. Clark was furnished at the station, which had been prettily decorated for the occasion. After inspecting the guard of honour and speaking to Mr. Owen, a Mutiny veteran and others, His Excellency was conducted to his carriage. The party proceeded in procession along the line which was lined with spectators, to Viceregal Lodge, Volunteers under Colonel Henry were drawn up. Here their Excellencies were received by the Commander-in-Chief and members of the Council. They afterwards proceeded to the Ball Room, where there was a very large gathering, including all the principal officials and residents and members of their families, with an of whom their Excellencies shook hands.

Plague Mortality.

SIMLA, April 19.

The mortality from plague in India during the week ending the 15th April was 4582 seizures, resulting in 1161 deaths. The provincial figures were: Bombay 226 deaths, Madras 33, Bombay 6, Bihar and Orissa 624, United Provinces 1611, Punjab 222, Burma 197, Central Provinces 18, Mysore 21 and Hyderabad 806.

Delhi.

Weather.

DELHI, April 20.

Dusm and thunderstorm with occasional slight rain however the atmospheric features of the past week. No damage to crops so far reported. Arrivals of new crop of an at times small in this market. The bazaar shows signs for the sake of Government orders to buy. The market has been consequently heated and the trade today is brisker than in the absence of wholesale buyers. Wheat prices so far is weak.

BENGAL.

All-India Congress Committee.

An All-India Scheme of Self-Government.

CALCUTTA, April 20.

A meeting of the All-India Congress Committee was held at All-India on Saturday the 19th. It was attended by the delegates representing all provinces. It is understood that an All-India scheme of self-government will be drafted at the meeting. It is also likely that a deputation will be selected to be sent to England to place before the British public the scheme as drawn up at Allahabad with regard to the political readjustment after the war. The Hon'ble Mr. V. S. Srinivasa Sastri, the Hon'ble Mr. B. N. Saha and the Hon'ble Mr. L. A. Govindaraghavaya Iyer from Madras arrived here yesterday morning and left for Allahabad the same night to attend the meeting. Among those who will be leaving tonight from Bengal are Mr. Bhupendralath Basu, Mr. Satyenanda Bose, Mr. Pradip Chandra Ray, the Hon'ble Dr. Nilratna Sircar and Batu Krishna Kumar Mitra.

Nothing appears to be known among the Congress leaders in Calcutta with reference to the Mahomedan conference on the subject.

Story of a Bulldog Revolver.

CALCUTTA, April 20.

Mr. Swinhoe, Chief Presidency Magistrate, began the hearing today of the case against Drummer Richard Barrett of the Lincoln, and an Anglo-Indian named Hojan Hojan, who are charged with having attempted to obtain possession of a "Bulldog" five chamber revolver from the firm of Messrs. A. C. Coondoo and Co. on the 14th instant. Mr. Hamie, Public Prosecutor, opening the case, said that Hojan lent his coat and hat on the day in question to Barrett, who changed his uniform and got into mufti. Hojan then entered the shop of A. C. Coondoo and Co. and, after making enquiries about the prices of revolvers, left the shop with a price list. Barrett entered a few minutes later and expressed his intention of purchasing a 450 bar. revolver for Rs. 50. He was, however, shown a bulldog revolver for Rs. 20, which he approved of and agreed to purchase. He paid the amount and signed his name in the sale book as Norman, 143, Free School Street. The case became suspicious and the firm informed the Police, which led to the arrest of the accused. Some evidence was recorded and the case adjourned.

Enormous Profits on Jute.

Large Stocks Held up.

CALCUTTA, April 20.

Commenting on the present position of the jute industry "Capital" writes: Some idea of the profits the mills are now earning on the basis of the present prices for April delivery of jute can be gained from the following facts:—In our issue of the 14th we quote 8 oz Hessian cloth at Rs. 16 8 and 10 1/2 oz at Rs. 20 3 per hundred yards. These prices are equal to Rs. 65-8 and 69-5 per ton respectively. The cost of Hessian batch is about Rs. 11 per maund, and if to this we add manufacturing charges and allow for wastage a ton of cloth would cost Rs. 45-8-0. The profit is therefore about Rs. 20 per ton. A Jute mill having 100 Hessian

looms (there are many in Calcutta with this number) in addition to its sacking looms would at the increased rate of production manufacture 9000 tons of Hessian fabrics in six months and on this basis half-yearly profits would amount to Rs. 22 1/2 lakhs on Hessian manufacture alone without taking into account the profit of sacking. It is no exaggeration to say that the mills are all but fully sold for the current half-year ending the 30th June and a greater portion of their production is also sold to the end of December. Heavy sales were made of Hessian fabrics at much higher prices during the month immediately preceding the budget. In fact 10 1/2 oz. cloth fetched Rs. 27 per hundred yards and mills are now holding without any exception sufficient jute to cover their consumption for the next six months at very much lower prices than that on which our calculation of profits is based.

Sporting.

CALCUTTA, April 20.

Beighton Hockey Tournament:—Only four games were scheduled for this evening, three of which were decided while that between the Bachelors Union and the City ended in a pointless draw. The standard of play was distinctly poor. Results:—

Greer Sporting beat Biswaswar Dacca, 2 to love. St. Josephs downed St. Xaviers 3 to love. Customs snatched one goal victory against La Martinier.

Banking Statistics.

CALCUTTA, April 20.

In the second issue of the annual statistical facts relating to the Banks in India, the Department of Statistics points out that the total paid-up capital and reserve of the Banks have risen from Rs. 1148 lakhs to Rs. 6703 lakhs or by 62 per cent during the past ten years, the respective shares being as follows:— Presidency Banks Rs. 764 lakhs or an increase of 23 per cent. Exchange Banks Rs. 5546 lakhs or an increase of 55 per cent and Indian Joint Stock Banks Rs. 398 lakhs or an increase of 142 per cent. The increase in the capital of seventeen principal Indian Joint Stock Banks is 197 per cent and in their reserves 82 per cent. The total amount of deposits in these Banks increased from Rs. 5441 lakhs to Rs. 9,282 lakhs or by 71 per cent. In the last decade the total deposits in the Presidency Banks increased in a greater proportion than those in other classes of Banks, the relative proportion being Presidency Banks 80 per cent, Exchange Banks 77 per cent, and principal Indian Joint Stock Banks 43 per cent. The deposits in the Indian Banks (3 Presidency and 17 principal Joint Stock banks) increased by 58 per cent in the same period, amounting to Rs. 6277 lakhs at the end of 1914. These figures include public or Government deposits in the Presidency Banks. Excluding these, the ordinary deposits in the Indian banks in 1914 amounted to Rs. 5715 lakhs having increased in the decade at the rate of about 67 per cent. These deposits (excluding Government deposits) are to capital and reserves of the same banks in the ratio of about 5 to 1. In the case of Exchange Banks the ratio of the deposits in India to the total capital and reserves is 3 to 5 and that of their total deposits (both in and out of India) to the total capital and reserves 5 to 1. The extent to which Bank deposits have increased in ten years and the proportions in which they are held in different classes of banks are shown in the figures below. These figures exclude Government deposits in Presidency Banks and those for Exchange Banks are limited to the deposits in India only: 1905-1914 Presidency Banks Rs. 2236 lakhs, 4004 lakhs, Exchange Banks Rs. 1705 lakhs, 3015 lakhs, Joint Stock Banks (above Rs. 5 lakhs) Rs. 1190 lakhs 1710 lakhs. Total Rs 15130 lakhs, 8729 lakhs. It appears therefore, that the amounts deposited in the Banks have increased from Rs. 5130 lakhs to Rs. 1730 lakhs or by 70 per cent.

The Bank of Bengal Weekly Report.

CALCUTTA, April 20.

A feature of to-day's Bank of Bengal weekly statement is the recent heavy drawings from Government balances at the branches which have decreased by 64 1/2 lakhs, Government balance at the Head office showing 93 lakhs increase partly consequent on Government withdrawals. The cash at the Branch offices has gone down by 105 lakhs of rupees. Loans are up 37 lakhs, mercantile bills 4 lakhs, but the accounts of credit are down by 19 lakhs. The percentage of cash to liabilities has fallen from 32 0/5 to 29 0/2. The bank rate is unchanged at 7 per cent.

Indian Wheat Forecast.

CALCUTTA, April 20.

The special wheat forecast for 1915-16 dealing with the state of the crop up to the first week of April shows a decrease of 6 1/4 per cent in the area and a decrease 175 per cent in the output, compared with the last year. The failure of the winter rain seriously affected the crop in the Punjab and the United Provinces:

Bombay.

The Anglo Indian Force.

BOMBAY April 21.

Seventy men have already been enrolled in the Bombay Presidency recruiting centre of the Anglo Indian force and the men are being sent up in batches for medical examination. There has been some unavoidable delay in obtaining permission from their employers to join the force. The matter is, however, being facilitated by the interest taken in the scheme by the employers.

The Engineering Congress.

BOMBAY, April 21.

The Second annual meeting of the Bombay Engineering Congress will be held at the Bombay Secretariat on Monday the 24th instant, when papers on various engineering subjects will be read and discussed. Members will also pay visits to the new G. I. P. Railway tunnel at Parak and the sewage outfall works of the Bombay Corporation.

The Share Market.

BOMBAY, April 20.

The market in cotton mill shares continues lifeless with partly a weak feeling in certain shares and a strong feeling in others. Centrals were steady at Rs. 2265 and Swadeshis at Rs. 1705 Colaba Land and Mill shares steady at Rs. 1340 and Standars improved to Rs. 1167 1/2, Madhojis were weak at Rs. 1435, Crescents quiet at Rs. 117 1/2 and Currimbhoys at Rs. 252 1/2. Indore Malwas quiet at Rs. 211 1/2 and Fazulbhoys at Rs. 466 1/2 Davids were neglected at Rs. 487 1/2. In the Bank shares the Bank of Bombay were quiet at Rs. 1510, and the Bank of India at Rs. 644. In the miscellaneous shares Bombay Burmahs were quiet at Rs. 885. Tata Iron and Steel and ordinary at Rs. 147 1/2 and deferred after some fluctuations closed at Rs. 610. Tramways were steady at Rs. 246. 3 1/2 per cent Government paper was quoted at Rs. 82 1/2 and mail pieces at Rs. 83 for buyers.

The Briton Defamation Case.

BOMBAY, April 21.

At the hearing before the Chief Presidency Magistrate on Thursday of the "Briton" defamation case in which Mr. Horniman, Editor, "Bombay Chronicle" charged the Proprietor Brewin, Editor Menon and Printer Demello of the weekly paper "Briton" with defamation, two defence witnesses stated that they were called up at the police station and their statements were taken down by two C. I. D. Officers.

The Bombay Government have revoked the license to solemnize marriages granted to even Ministers of the Basel German Evangelical Mission.

The Hon'ble Mr. V. J. Patel, Barrister-at-Law, is a candidate along with others to represent Bombay on the Imperial Legislative Council. The election takes place in July.

A meeting of the Indian Students' Friends' Society decided to memorialise the Government of India on the disabilities of Indian students in England.

The Hon'ble Mr. Dixit, Barrister-at-Law, has accepted the offer of the Presidency of the District Conference to be held at Yeotmal, one of the districts in Berar, on the 6th and 7th proximo. It is understood that this is a united conference.

Behar.

The Conviction Against Ramcharan Lal Confirmed.

NAGPUR, April 20.

The Divisional Judge delivered judgment in the criminal appeal preferred by prisoner Ramcharan Lal confirming the conviction and sentence passed by the City Magistrate, Nagpur.

Enhancement of Fees for College Boys.

NAGPUR, April 20.

A resolution has just been published directing the enforcement of the enhanced rate of fees in Government and aided colleges to take effect from the beginning of the academic year 1916. The resolution states that the proposed enhancement of college fees to seven rupees eight annas per month is certainly not sufficient to press very heavily on the resource of the classes which will be affected by the enhancement, nor is it to be considered as the last, but it is a fair and reasonable one for the present. The enhanced fee will, it is stated, provide for less than 40 per cent of the average cost of education, which is Rs. 230 per boy and is low as compared with other parts of India. In the case of students on the roll previous to July 1916, Sir Benjamin Robinson directs that they will be allowed to complete the minimum period at the present rates. The fee in the aided colleges will continue as at present to be one rupee below the Government colleges.

Punjab.

The Sanatana Dharma College.

Affiliation Refused.

LAHORE, April 20.

The matter of affiliation of the Sanatana Dharma College, at Lahore, came up to-day before the Syndicate of the Punjab University. The Syndicate held that in view of the non-payment of the proposed donation of half a lakh by the Maharaja of Durbhanga and other donors it was not possible to treat those donations as endowments so long as the amounts were not paid. The Syndicate could not regard with favour the proposal of the payment of monthly interest on their respective donations by donors concerned as that has led to difficulties in the past. In view of these circumstances the Syndicate held that it would be premature to grant affiliation to the college during the present year.

Applications for affiliation of the two proposed colleges at Gujranwala and another at Rawalpindi had been similarly refused.

South India.

H. E. The Governor's.

Arrival at Ernakulam.

ERNAKULAM, April 20.

His Excellency the Governor and party arrived here from the Travancore high range by motor last evening at 7 and was received by Mr. J. W. Bhore, the Dewan, at the Huzur Jetty. After a short conversation with those present the party, accompanied by the Dewan, left by motor launch for the Bolgatty residence. His Excellency and party left this by special train this morning at 10-30, the train being in charge of Mr. Smith, A. T. S., and the Supt., Railway Police. The whole way from the Railway Jetty to the Station platform was covered with red baize and tastefully decorated with evergreens. The Dewan and the chief officials of the State were present on the platform and a Guard of Honour was furnished by the Nair Brigade. His Excellency's arrival was announced this morning by the usual salute of guns.

Sawan Musakbel, a notorious outlaw on the Zheb frontier, has been captured with his son and brother by Musa Khel tribesmen.

THE ANDHRA MEDICAL JOURNAL

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక

(ప్రస్తుతము మూడుమాసముల కొకవారము ప్రకటింపబడుచున్నది.)

855 మొదటిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది.

వైద్య శిక్షకుల బోధించు అనేకపద్ధతుల వైద్య శాస్త్రములకు గల సమాజమును పరస్పర వైమన్యమును తీర్చిదిద్దుటకు ప్రాయశఃపాటించక సమస్త పద్ధతుల వైద్యశాస్త్రములయందు సర్వమును ఈ పత్రిక బోధించును; పరిపంచమందలి సమస్త వైద్యపద్ధతులను వానియొక్క సంక్లిష్టతను చదువరులు ఈ పత్రికా మూలమున గ్రహించగలరు. వైద్యసామాన్యము గొప్పపాఠ్యములను గ్రహించి చికిత్సజేయు మార్గములను, వైద్యనివహించు లేకనే వైద్య పుత్రియందు లేనివిని సామాన్యజనములకు బుద్ధుకొను మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది.

చందా సం॥ 1-కి 1-4-0 అం. విడిసంచిక 0-6-0 అం. డాక్టరు కె. వి. సుబ్బారావు, ఎం. బి., (హోదాపతి) 98 అన్నాపిల్లపేట చుర్రాను

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయువలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామ్రోజిఫ్"ను యువయోగింపవలయును దానినుపయోగించిన బాయిలర్లు శ్రుక్ష్మ పట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్లపేట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న శ్రుక్ష్మ పట్టుకుండగను సుభ్రముగా నుంచును. ఈ కామ్రోజిఫ్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించి యు సలహాను గురించియు అసలుయేజంట్లకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రూ. 22-8-0.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ లండు

389 ఇంజనీరింగు వర్క్సు

తపాలపెట్టె నెం 55కి రూ. మదరాసు

(వై కామ్రోజిఫ్ గోడనప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకుడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

ఆయుర్వేదమందు మిక్కిలి

యువయోగ కరమైన గ్రంథము.

ఆయుర్వేదీయ యావధములయొక్క శాస్త్రాక్రమణయోగ విధానమును, ఔషధములయొక్క పట్టికయు నుండును.

- ఈపుస్తకము దీక్రింది విషయములుండును.
1. కోగచికిత్స,
 2. ఆహారనియమము, ఇతర విషయములు
 3. విషములు వానివైషమ్యములన్ని
 4. సంస్కృతపదములు గలిగిన మూలకముల సరియగు లాటిను పదములు గలిగిన చిన్న భాషాసంజరి.
 5. హైందవ అంగ్లేయ తుానికల తారతమ్యము.

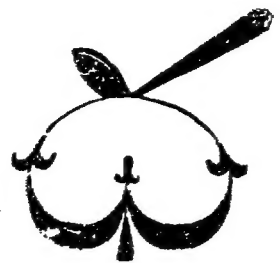
డెమ్మిసైజుXII ఎం. ఓ. 228 పుటలు. వెల 0-8-0

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జరుపవలయును.

చెన్నపురి రాజధానిలో ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
The Aurvedic Pharmacists.
388 Elphinstone Road, Bombay, 13.

ధర్మయేర్పాటు!

బంగారు

లోతులదూగునట్టి తెనుగు హిందూలా, పీనల్కోడ్లు-ఈ గ్రంథములనుగూర్చి చేయబడియున్న ధర్మయేర్పాటు చదివి తెలిసికొని యంతవరకు తెప్పించుకోనివారు వెంటనే తెప్పించుకొనండి! ఎన్నో ప్రతులు నిల్వలేవు. నెలదినములు మాత్రమే ధర్మయేర్పాటు అమలులో నుండును.

ఇండియన్ పీనల్కోడ్లు.

క్రొత్తకూర్పు-884 పేజీల సంపూర్ణగ్రంథము. కాలికోలైందు. పోస్టేజీ సహా, రూ. 4-8-0. కాగితములవలె హెచ్చి చిక్కులు లేకుండునట్లు, వై కానగ్రహమువలన గ్రంథము అచ్చుముగించితిమి. సామాన్యజీవితములకు ఈ నెలఘనవరకు పోదుభయ సహా రూ. 2-4-0.

తెనుగు హిందూలా

మంచి అచ్చు-మంచి కాగితములు-కాలికోలైందు. వెల రూ. పో॥ సహా, రూ. 6-8. హైకోడ్ల తీర్పులు, ప్రీటకాన్సిలు తీర్పులు, ధర్మశాస్త్రములు మున్నగు మూల ప్రమాణములు గల సంపూర్ణ గ్రంథము. ప్రతి హిందూ కుటుంబములో ఉండవలసివచ్చి. 20 రూ॥ లోపు చీరముగల ముదము కరణములు రిజల్టునూ, ముద్రలు మొదలగు వారికి పి. పి. భక్ష్ సహా, రూ. 8-8-0.

కథారత్నావళి

640 పేజీలు-చక్కని నైజు-కాలికోలైందు. వెల రూ. 1-4-0 పో॥ 4 అణాలు. చిత్రనిచిత్ర సీతీయుక్తి చతుర్తార హాస్యరస ప్రధానములగు 180 కథలు. వృద్ధులకురచిత. అనేకతేల ప్రతులు విక్రమమైనవి.

శతకరత్నావళి.

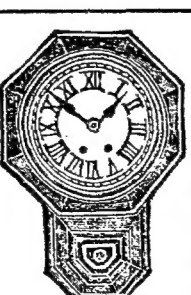
560 పేజీలు-చక్కనినైజు-కాలికోలైందు. వెల-రూ. 1-4-0 పో॥ 4 అణాలు. అనేకశతకము లిమిడియున్నవి. 2000 వంద్యరత్నములు కలవు. అనేకతేల విక్రమము.

స్వరణానందము

వెల 6 అణాలు. పో॥ 2 అణాలు. వారిభజనకీర్తనము, భజనగీతాండ శ్లోకములు, వీనికి సరియగు తెనుగుతోవారాలు, క్తిరామరగడ, నారాయణరగడ, గోవిందరగడ, వగైరా 10 భాగములు కలవు. పదితేల వరహాలు చేయును.

విక్టోరియా డిపో,

మైలాపూరు, మద్రాసు.

OFFICE CLOCK. ఆఫీసు గడియారము (ఎనిమిది కోణములు) చాలా గట్టిది. ఏరకమున మరమ్మత్తు అక్కరలేదు. సరియైన కాలము చూపును. పదిశేళ్ల బడవుండును. గృహములలోను, ఆఫీసులలోను, హోటల్లలోను ఉపయోగము నిమిత్తము పెనుపలుగా చేయించబడినది.

8 అంగుళములు యెనామియల్ డయిలుగలదు. గడియారము నిడివి అం. 19½, పెడల్పు అం. 11½. వారముకోణములకు ఒక పర్యాయము భీగము చాలును. గంటలు పెద్దధ్వని యిచ్చునట్లు కొట్టును. (1) సాగా 9-8-0, (2) అరగంటకొట్టునది 01-0-0 (3) బటనుగలది 10-8-0, (4) అలారముతో 11-0-0.

2 రూపాయలు అడ్డవాక్కు పంపవలయును. వలయువారు:-గౌతా అందు కో K.P. 57 ఆదియప్పనాయకపేట, మదరాసు.

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్నంజిల్లా అనకాపల్లిలోనుండు రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాక్సిట్ కంపెనీవారివల్ల ఈ 1916 సం॥ మేయి 1వ తారీఖు లగాయితు మిక్కిలి వజినపద్ధతుల సమసరించి చక్కని యేర్పాట్లతో ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థము అనకాపల్లి మాడుగులగొర్రెములకు చోడవరము వడ్డాదిగ్రామముల మార్గముగా స్టీమ్ మోటారుబండ్ల రాకపోకలు స్థాపించబడును. ఈబండ్లలో మొదటి రెండవ తరగతుల చోట్లు మాత్రమే ఆచర్యపడియున్నవి.

బండ్ల రాకపోకల కాలములవివరం.
(1) మాడుగులనుండి తెల్లవారి ౫౦5 ని 30 కు బయట జేరి వడ్డాది చోడవరములమీదుగా అనకాపల్లికి ౫౦7 ని 45 కు చేరును. (2) అనకాపల్లినుండి తెల్లవారి ౫౦10 ని 15 కు బయటజేరి చోడవరము వడ్డాదిమీదుగా ౫౦12 ని 30 కు మాడుగుల చేరును. (3) మాడుగులనుండి వగలు ౫౦1 ఒకట బయటజేరి వడ్డాది చోడవరములమీదుగా ౫౦3 ని 15 కు అనకాపల్లి చేరును. (4) అనకాపల్లినుండి రాత్రి ౫౦9 ని 20 కు బయటజేరి చోడవరము వడ్డాదిమీదుగా రాత్రి ౫౦11 ని 35 కు మాడుగుల చేరును.

టిక్కెట్ల క్రయముల పట్టి.

టిక్కెట్ల విశదము	మొదటి తరగతి	రెండవ తరగతి
అనకాపల్లి - చోడవరము	0-12-0	0-8-0
అనకాపల్లి - వడ్డాది	1-2-6	0-9-8
అనకాపల్లి - మాడుగుల	1-8-0	0-12-0
చోడవరము - వడ్డాది	0-6-6	0-3-8
చోడవరము - మాడుగుల	0-12-0	0-6-0
వడ్డాది - మాడుగుల	0-8-0	0-4-0

హెచ్చుక:-11 కనుమన్న బోబడిన పిల్లలకు అర్థ చార్జీలు పుచ్చుకోబడును. మొదటితరగతి ప్రయాణికులకు 25 పానులను రెండవతరగతి ప్రయాణికులకు 20 పానులను చార్జీలు మినహాయించబడును. ఇంతకు హెచ్చుకు 5 పానులకు మేల 1-కి 1 వై అనగా ఒక డమ్మిడి వంతున చార్జీ పుచ్చుకోబడును.

రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాంసిట్ కంపెనీ, అనకాపల్లి. ప్రాశంయిటరు:-వారులకోడ రాధాకృష్ణయ్య, మదరాసు. N. Radhakrishniah, 148-149, Devarajamodali Street, Madras.

ఆయుర్వేద ఔషధములు

అగస్త్యులవారి ప్రక్రియలు.

"ఆంధ్రకృష్ణి బూరకాల్ల తేజోణ పరిహారి". 7 పూటలలో మంచినీరు. నిర్భయమైనది. ఇంకా మేహవారోష్ణము, వాయువులు, వాపులు, నూతన నిలకడ క్షీణోష్ణము, తిమిరము, అంగుష్ఠ కటివాకములు, చిరకాలపు వదుమురోష్ణము మొదలగు వాటి కమ్మక మిడియో? పుచ్చుకొనిన వెంటనే గుణము తెలియవచ్చును. వెల రూ. 3-8-0.

"నర్వమేహకుష్ఠ కుతారము"

ఈ సిద్ధౌషధము, మేహవైశ్యబాధించుచున్న, గజచర్మములు, కాళ్లుచేతులు, మున్ను, చెవులు, కండ్లు మొదలగు అంగములను తినివేసివేగమున, అడ్డకట్టలు, బిల్లలు, సవ్వాయి సంబంధముల కొఱుపులు, పిట్టన దివ్యావృత్తులు. రక్తకుద్ధికి రాజువంటిది. 10 కోణులలో అపరిమితమైన గుణ మిచ్చును. 10 కోణులకు, వెల రూ. 5-0-0 5 కోణులకు వెల రూ. 2.

వైయావధములచే గుణములేనియెడల సాము వాచును పంపబడును.

ఈ వైయముల క్రిందిపుస్తకాలయొక్క దొరకుడు.

శ్రీ,త్యాగరాజశతకీరన స్వరావళి
స్వర, తాళ, గతుక, సంఖ్యాధానములతో కూడినది
చక్కనిలైదు రూ. 3-8-0
గ్రంథకర్త "ప్రాచీన సంగీత పుస్తకశాల"
8/12. ఆలంకాతాపిల్లపేట, పోలవరకేళి, మదరాసు.

తామరతైలము

డబ్బీ వెల 1-కి 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0
గోరోజనము తులం ౦కి 2-౦-౦
రసభస్మము ౦౦౦౦ 1-కి రూ 0-10-0
కుంకుమ పువ్వు " " " 2-0-౦
అమృతాంజనముతో 6, తులంభట్టపేట, మదరాసు.

మీ కి వసరమైనచో

అంతఃసంబంధమై ట్రైగాని కరగి పోత పోయినట్టిగాని భనులకుగలించియు, ఉక్కు, ఇనుపుపానములు, వంపులు వంపులుగ వంచ బడిన వేరులు కొనుమలుగా నున్నట్టి ఇనుప కట్టలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతి సందర్భముల నులచో నాలోచించవలసినది. వీరు పాపూనలను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వారిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

చిలాసము:—

ది సాథ్ ఇండియా
ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం 558 రు,

389

మదరాసు.

Amrutanjan

Best Indian Pain Balm.

పెండ్లము!

నణ నణము!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృత

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0.

రెలవొప్పులమున్నను, వాయుప్రబోల్ల బోగొట్టును

చాచ్చుపుకొప్పుల చాలనోలును. పొట్టిబోగొట్టును

జనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తరహాచేయబడు మించిమందు.

దీనిని దినుకములలో కూడ నాడుచున్నాడు

మహాసన గలిగి యుండును.

అమృతాంజనము అన్ని విధముల గుణములు కలది.

ప్రతి ఇంటి ముందడగి చుట్టుకయైన వైద్యసహాయము.

వజ్రగుళిక

20 చూరలగు డబ్బీ 1-కి రు. 1.0-0

ధాతుపుష్టి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్ష

పుష్టియు విరచితుల్యము కారణములు రక్షపుష్టికి

మంచి అరోగ్యము కలుగును. అరోగ్యము బహి

రంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీతేంద్రి

యత్యమువలన గలుగును. పృథ్విచారము మఖ

రోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుట

వ్యాధులందు రోగ, 7, కంబుశట్టిపిడి మదరాసు.

188 మంచి ధాతుపుష్టి మందులకొరకు

ఇంక చీకటిలో వెలవచున్నారా?

మనదనంజరిమాత్రం. 40మాత్రలగు డబ్బీ క్రయము రు 1.0

నుప్రసిద్ధముగా నెంచునపుడు ఇంతత్రమను ఏల

అనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రము బాల్యమును చెడునడ

చడికడలే దెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇండియన్

సారము, నపుంసకత్వము, బలహీనము, రక్తకోషము, శ్లి

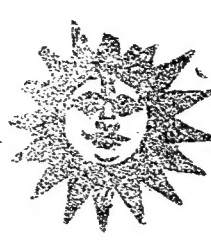
శ్లిశ్లిశ్లి, మలబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యుత్

శ్చక్తికల సమీక్షములో బోగొట్టును. రాజవైద్య శారా

యణచి కేరళ, 20, చీవాబాదగొడ్డు, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మూపద్ద వారకును. కొనువాడు సూర్యమూ య్మను గమనింపుడు. కరస్పాండెస్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మంబిడి, బొంబాయి.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరినర్సిరావు, ఎం. ఏ.

కై లిమిటెడ్. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన

వచ్చును. చిహ్న ప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని

అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ

బడును. చందాపద్ధతి ఆచరణచికలమ రు. 2-0-0

అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశమును లేదు.

సిద్ధముయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుము.

చిలుకాడు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,

(27) 145, కాంబిడి, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇది మంచి కస్తూరి చేర్చి చేయబడినది. మహాసన గలదు. అతిష్టము, వాయువు, జ్వరము, నన్ను పోతము, దగ్గు, జలుబు, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి లలము నిచ్చును. 200 మా. సీసా 1-కి రు 0.4-0 (డబ్బీ రు 8.0.)

254 అయ్యశ్వదనమాజ్, పాండూరు, టూటజిల్లా.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, జ్వాలెంతకు

రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు,

పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైననం దని సర్వత్ర

తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమునకన్న

ప్రియ మగుటచేతను, నవసర సమయములందు

దొరకుట దుస్తరము. మా డిహియందలి కస్తూరి

యం 1తరపదార్థము తేలియును తేర్చబడవు. ఇంత

వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కి విషయము

తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన

విషము తెలియగలను. అట్లుచేయుటవలన కలితికస్తూ

ని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రు 30-0-0

కీర్తి శేషులైన నోపాలకృష్ణ గొఖలెగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. భర్తూరు ప్రశ్నకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, కాపురాపు నెం 212, మదరాసు.

గ్యాల్వీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయ కుండు తరిపియు నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేదేభాగములు యేదేవనముచేయునో అది చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగాచేయూ రిపేరులను యాచుండుముల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ మోడల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి కచ్చర్లు మెంటువారిట్లనుంచి లై సెన్సు యొప్పించి వంతును, మొదలగు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు మే 15 తేది నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరలచిన విద్యార్థులు ఏప్రిల్ 81 క తేదిని గాని అంతకు ముందుగాని భరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తా వొసంగవచ్చును. ఈ క్రింద సుదహరణువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాల్వీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీయర్స్

288 24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు

మోటారుబండ్లు యెన్నితనిర్మాణమును, నడుపువిధానమును పోధనాభ్యాసముల గలవియును. ప్రశ్నోక్త గణన:—

వాహనూరివిద్యార్థులకు ఉచితముగావలయు, పోషకాదీకములు

విరామముచేయబడును. ప్రతిసెంట్రప్రభువున క్లాసుప్రారంభ

తరువాత, రెయిల్వే నైసాకరికి విభాగపుచేయబడును. స్వల్ప

కంప్యూటే డిసికొనబడును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాక్రొనుఖమునుపొందుట స్వాభావిక

మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది.

ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి

శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించు

ను. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయవచ్చును. పోస్టు చార్జి

యూ మేమే భరించవలెను. మొదలనే వ్రాయుడు.

వైద్యశాస్త్ర మునికెంకర్ గోవిందజీ,

అంకశిక్షా బౌద్ధధాంయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

367] సూతన రోమసంహారి బేగంసాహిబ్

జేమచందలి యే భాగ

మున నుండు రోమములనే

కాని ఈ సూతన రోమవారి

సోపు ఓకరూరు పుకయోగిం

చినయెడల రోమములను ఈ

దృముగ పోగొట్టును. చర్యము

యొక్క స్వభావమైన రం

గును కాంతికిచేడుపుచేయక

రోమములను పోగొట్టునోక.

ఇది ఒకటే. వెల రివిల్లు వె టై1కి 1.0-0.0. పు. భక్తి 4 ఆ.

ఆర్. వి. చండిల్ అండ్ కంపెనీ రి, బందరుపిడి, మదరాసు.

విద్యార్థి సౌకర్యములు

కొన్ని దినముల వరకు మూత్రమే

విద్యార్థులకు కావలసిన వ్రాయింగు బుక్కు

లు, ఎక్స్ నైజ బుక్కులు, స్టూడెంట్సు నోటు

బుక్కులు, ఇటాలియన్ నోటుబుక్కులు కలర్,

బాక్సులు, వ్రాయింగు ఇన్ స్ట్రుమెంటు బాక్సులు,

పుట్టాపు రబ్బరుతుంట్లు మరియు అనేకవిధము

లైన సామానులు సరసముగా దొరకును వలయు

వారలు క్రింది అడ్రెస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొన

వలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్డ్ కో,

అనందా ముద్రాల మూధికారులు, మదరాసు.

మోహనీ తైల ము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0.12-0

ఇది మనోహరితముతయు విద్యార్థులు, ప్లీడర్లు, డాక్టర్లు మొదలగు వారికి నుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.